

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

MKR 04/07

Oslo, 6.-7. februar 2007

Saksbehandler: Per E. Dehlin

Referanser:

KR 04/07

SKR 07/07

Saksdokumenter:

Årsplan for de sentralkirkelige råd 2007(*vedlagt*)

Utdrag av Intern Årsplan for de sentralkirkelige råd 2007(*vedlagt*)

Årsplan for de sentralkirkelige råd 2007

Sammendrag

Årsplan for de sentralkirkelige råd er utarbeidet på bakgrunn av Kirkemøtets føringer og departementets tildelingsbrev. Også medlemskap i økumeniske bevegelser og inngåtte kirkeavtaler får konsekvenser for planen. Planene vedtas av de sentralkirkelige råd, med Kirkerådet som økonomisk ansvarlig.

Hele planen følger vedlagt, men vi ber dere konsentrere dere om de saker og ansvarsområder som gjelder Avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål: "Utfordringer for Mellomkirkelig råd i 2007 (s. 10) og kapitlene 7 og 8.1.

I tillegg følger utdrag av Intern Årsplan for de sentralkirkelige råd 2007 der det finnes flere detaljer og konkretiseringer av planene slik at MKR kan være informert om disse. Den interne årsplanen er et arbeidsredskap for de ansatte i de sentralkirkelige råd og skal ikke vedtas.

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd

Mellomkirkelig råd vedtar det fremlagte forslag til årsplan for rådets arbeid i 2007 med de endringer som fremkom i møtet.

Kirkerådet

Kirkerådet vedtar det fremlagte forslag til samlet årsplan for Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd for 2007 med de endringer som fremkom i møtet.

Samisk kirkeråd

Samisk kirkeråd vedtar det fremlagte forslag til årsplan for rådets arbeid i 2006 med de endringer som fremkom i møtet

Saksorientering

Årsplan for de sentralkirkelige råd er utarbeidet på bakgrunn av Kirkemøtets føringer og departementets tildelingsbrev. Også medlemskap i økumeniske bevegelser og inngåtte kirkeavtaler får konsekvenser for planen. Planene vedtas av de sentralkirkelige råd, med Kirkerådet som økonomisk ansvarlig.

Behandlingen av Årsplan må sees i sammenheng med behandling av Kirkerådets budsjett og behandlingen av OVF-tildelingene. Økonomiske ressurser, personalressurser og utfordringene i årsplanen kan ikke behandles løsrevet, da beslutninger i en av sakene gir store konsekvenser for de andre. Årsplanens høyre bok synliggjør hvor midlene er planlagt hentet. P står for "Prosjekt", og synliggjør at midlene er planlagt hentet fra Opplysningsvesenets fond, mens B står for Budsjett, og betyr at midlene planlegges hentet fra Kirkerådets ordinære budsjett. "EP" står for "Eksterne prosjektmidler", og gir da ikke direkte økonomiske konsekvenser på utgiftssiden for Kirkerådet, men kan selvfølgelig gi konsekvenser i forhold til bruk av personalressurser. Omdisponeringer i budsjett, årsplan og tildeling av OVF-midler til Kirkerådets prosjekter må derfor i rådsbehandling sees i sammenheng.

Gjennom årsplanen fastsetter rådene de konkrete oppgaver og prosjekter som forutsettes løst av sekretariatet i løpet av året. Det foreliggende planforslag er resultat av en lengre prosess i avdelingene og i ledelsen. Kirkemøterelaterte saker er en vesentlig del av planen. Dette gjelder i særlig grad for Kirkerådet. Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd er ikke i samme grad som Kirkerådet et forvaltningsorgan. Deres mandater medfører at deres virksomhet i sterkere grad preges av eksterne relasjoner.

Årsplanen for 2007 er forsøkt lagt på et noe mindre detaljert nivå enn tidligere årsplaner. Dette medfører blant annet at alt løpende arbeid er tatt ut av årsplanen. I tillegg til det som presenteres i disse bokene deltar rådgivere og konsulenter i møtevirksomhet og har en hel del forefallende arbeid. For mange rådgivere og konsulenter tar de løpende oppgaver mye tid og er en viktig del av virksomheten, men dette synliggjøres ikke i denne planen. Planen er dermed ikke utfyllende på alt som gjøres i sekretariatet.

I Årsplanen vektlegges prioritering innenfor de ulike felter i virksomheten. Dette er bakgrunnen for at det er lagt inn 1 – 9 hovedmålsetninger innenfor hvert felt. Disse målsetningene skal vise det som skal gis et spesielt fokus i året som ligger foran. Målsetningene følges av en bok der det redegjøres for hvordan målene skal oppnås. Deretter redegjøres det for hvordan feltet er tenkt fulgt opp i årene 2008, 2009 og 2010. Denne bolken er lagt inn for å kunne informere rådet om den langsiktige planleggingen på feltet og muliggjør at rådet kan komme med innspill på et mer overordnet, langsiktig plan.

Det har vært forutsatt i rådsbehandlingen at Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd har faglig selvstendig ansvar for å fastsette planer innenfor sine ansvarsområder, men at Kirkerådet er det organ som har det økonomiske ansvar for den samlede virksomhet.

Uffordringer for Mellomkirkelig råd i 2007:

1. Økumenisk arbeid

Den norske kirkes deltagelse i Nye Norges Kristne Råd (NNKR) må styrkes i forhold til nye relasjoner og det må legges mer vekt på regionalt og lokaløkumenisk arbeid i NNKRs regi. Kirkenes Verdensråd må følges opp med tanke på norske bidrag (sammen med de nordisk og baltiske kirker), ikke minst i forhold til å få sikret og stabilisert urfolksprogrammet for noen år framover med en stabsperson i Geneve, jfr det som står under Samisk kirkeråd. Arbeidet med religionsdialog og internasjonal politikk i ramme av CCLA blir meget viktig, og må koordineres med blant annet Kirkens Nødhjelps og våre nærmeste kirkepartnere i Sør-Afrika, Brasil og Palestina.

2. Luthersk fellesskap og misjon

Avtalen med Frikirken i Norge blir behandlet på Kirkemøtet, og det må legges til rette for en åpen og bred høringsprosess før det. Rådmøtet, kirkledermøtet og 60-årsjubileet i Lund blir viktig for å stake ut veien videre for Det lutherske verdensforbund. Det blir også arbeidet i "fornyelseskomiteen", hvor Athle Sommerfeldt representerer Den norske kirke og Kirkens Nødhjelp. En må arbeide for at Det lutherske Verdensforbunds arbeid blir relevant og nyttig i forhold til kjerneområder i vår egen kirke, både urfolksspørsmål, gudstjenestely, teologisk arbeid, diaconi og misjon. Videreføring av avtalet med Sør-Afrika konkretiseres nå i flere bispedømmeavtaler, kontakten med den lutherske kirke i Palestina og Det hellige land vil bli markert med en bred delegasjonsreise. I samarbeid med bistandsministeren vil Mellomkirkelig råd delta i samarbeid med IECLB om kirkenes rolle i det sivile samfunn i Brasil, og vi vil ha besøk og kontakter til og fra alle disse kirker. Det legges vekt på at våre partnere blir invitert til en grundig samtale om Den norske kirkes strategier og prioriteter. Det må styrkes samarbeidet med misjonsorganisasjonene om å gjøre misjon til en sak for hele kirken, i samarbeid med lutherske (og andre) kirker over landegrenser om felles ansvar for å drive forkynnelse og diaconi.

3. Miljøspørsmål

Mellomkirkelig råd skal både profilere og utvide kirkens engasjement i forhold til klimaendringene, ved å legge til rette for bredt økumenisk engasjement (lokalt, nasjonalt og internasjonalt) i sammenheng med Verdens miljøverndag 2007. Dette skal skje i samarbeid med Bispmøtet og andre instanser i kirken. Det må også arbeides for at vi samarbeider med andre kirker i Norge, med Kirkenes Verdensråd, Konferansen av Europeiske kirker og Det lutherske Verdensforbund, og med andre trossamfunn i Norge om disse spørsmål.

4. Global rettferdighet

Den norske kirke deltar i internasjonale drøftinger om kirkenes rolle i arbeid for en mer rettferdig global handel og fordeling av ressurser. Dette skjer i samarbeid med Kirkenes Verdensråd, Kirkens Nødhjelp og andre institusjoner.

5. Religionsdialog

Dette er et felt som krever mer av oss som kirke, lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Arbeidet vil bli intensivert og utvidet, i samarbeid med mange partnere. Særlig vekt blir lagt på å stimulere til religionsmøter lokalt. Det må arbeides mer med forholdet til både jøder og muslimer i Norge. Mellomkirkelig råds rolle som knutepunkt og koordinator for Den norske kirkes engasjement bør utvikles videre.

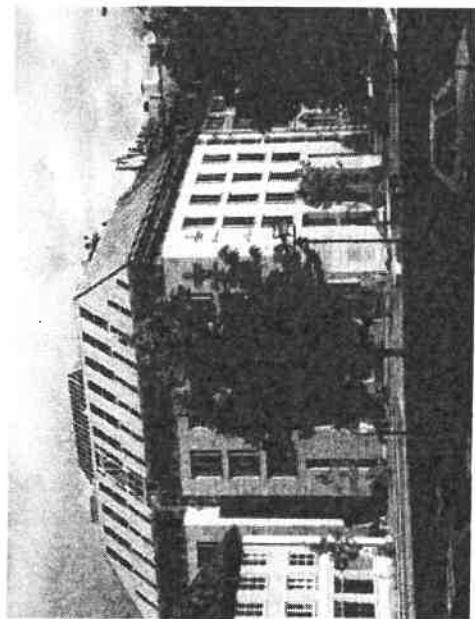
6. Europeisk samarbeid

Dette vil være i fokus i og med det store økumeniske møtet i Romania i september. Mye ressurser blir lagt ned i dette, også fra vår side. Ikke minst gjelder det for å styrke ungdommers deltagelse i det økumeniske arbeidet, og å bidra til større europeisk engasjement i det økumeniske fellesskap i Norge.

7. Informasjon

Informasjon om MKRs arbeid og posisjoner i de ulike relasjoner skal styrkes, ikke minst med tanke på bruk av www.kirken.no, men også med tanke på direkte kontakt med bispedømmer og menigheter.

INTERN ÅRSPLAN FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD

2007

7.1 Økumeniske relasjoner

Delmål og tiltak	Inferne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Bidratt til en aktiv forberedelse, deltagelse og oppfølging av EEA 3 i Shiu - deltatt i nordisk forberedelsesmøte januar 2007 - deltatt i norsk delegasjonsforberedelse april 2007 - forberedt og gjennomført nasjonalt tiltak om EEA 3 - deltatt i ledelsen av forum om spiritualitet og bidratt til å styrke spiritualitetsperspektivet i europeisk kirkesamarbeid - deltatt i kirkledermøte i Wittenberg februar 2007 - forberedt og gjennomført Previsitt-program Romania før EEA 3 - koordinert den brede deltagelse fra Norge under forsamlingen - arbeidet aktivt med informasjonsarbeid før, under og etter forsamlingen - fulgt opp delegater og hovedtemaer i etterkant av forsamlingen - brukt forberedelsene og deltagelsen på forsamlingen til å styrke ungdoms engasjement i økumenisk arbeid - formidlet Den norske kirkes arbeid med religionsdialog lokalt, nasjonalt og internasjonalt til det europeiske kirkefellesskapet - gitt bidrag til fremdriften i det europeiske arbeidet med Tiåret mot vold	SDI, OFT	NNKR, DKK i Norge, nordisk delegasjon, Økumeniske organisasjoner, Porvoo, GEKE	Delegater, Nasjonale søsterkirker, europeisk netverk	P: 350.000
2) Bidratt til å styrke og koordinere europeisk kirkesamarbeid - KEK jfr. delmål 2 - forberedt og delatt i KEKs sentralkomite og i kommisjonsarbeidet - mottatt Svenska Kyrkans Kyrkostyrelse - bidratt til samarbeid og bedre samforståelse Porvoo-GEKE - deltatt i nordisk/baltiske møter, bl.a. sekretærmøte i København jan.2007 - bidratt til deltakelse fra Dnk ved de tyske kirkedagene i Köln juni 2007	SDI, OFT, SOP, GKR, m.fl.	NNKR, DKK i Norge, nordisk delegasjon, Økumeniske organisasjoner, Porvoo, GEKE		

- avholdt 1-2 møter i Europautvalget				
3) Sluttført avtalen med DELF "To kirker- en tro"	SOP, OFT, SDI, BM, KR, MKR	DELF	KM 2007	
- gjennomført høringsprosess - drøftet med BM, KR - forberedt sak til KM 2007 - begynt planlegging av gudstjenester der avtaleinngåelsen skal feires (vinteren 2007/2008)				
4) Styrket kontakten til Kirkenes Verdensråd	OFT, SOP, IVN	KV	P	
- bidratt til tenkningen om "Økumenikk i det 21. århundre" og diskusjonen om økumeniske assemblies i fremtiden - deltatt i sentralkomiteen og kommisjonene - deltatt på andre møter, konferanser - støttet og gitt bidrag til Kjell Magne Bondeviks arbeid i KV - introdusert det nye MKR for KV's arbeid i Genève - bidratt i KV's arbeid med økonomisk globalisering - bidratt til å styrke KV's rolle som aktør i interreligiøs dialog				
5) Arbeidet med ekklesiologi	OFT, SDI, SOP, TN, BM, SKR	NNKR, NTSF, KV		
- gjennomført seminar i TN våren 2007 - arbeidet med ekklesiologidokumentet fra Porto Alegre i rammen av NTSF og TN - samarbeidet med BM om planlegging av ekklesiologiseminar for BM om "The Nature and Mission of the Church" - arbeidet med teologien om kirkens rolle i forsoningsarbeid, utarbeidet et studiedokument i regi av TN og arrangert seminar under høstens TN-møte				
6) Videreutviklet relasjonen til ortodokse kirker i Norge og i Europa	OFT, SDI	Porvoo, KEK, Svenska Kyrkan, LWF		
- forberedt og delatt i konferansen Porvoo-KEK/ortodokse kirker om ekklesiologi nov./des. 2007 - deltatt i den internasjonale luthersk-ortodokse dialogkommisjonen - forsterket kontakten med Svenska Kyrkan om deres arbeid med				

relasjonen til ortodokse kirker i Sverige, deltatt på deres nasjonale møte - samarbeidet med ortodokse kirker i Norge om forberedelsen til EEA3 - lagt vekt på ortodoks teologi og kirkeliv i forberedelsen av delegatene til EEA3			
- videreutviklet Barentssamarbeidet - forberedt og gjennomført møtet i Joint Working Group Oslok, Trondheim	SOP, OFT NKR, Bispedømmene		
7) Lokaløkumenisk arbeid - etablert samarbeid med bispedømmerådene staber - gitt informasjon til menighetene gjennom media om Mellomkirkelig råds saker og kontakter - styrket arbeidet med partnerskap mellom menigheter/prostier/bispedømmer med søsterkirker i utlandet	OFT, SOP, SDI, GL IECLB, ELCSA, ELCHJ		
8) Kontakt med lutherske søsterkirker - samarbeidsavtale med de lutherske kirkene i Brasil (IECLB), Midtøsten (ELCJHL) og i Sør-Afrika (ELCSA) er fulgt opp i direkte bilateral kontakt - andre relasjoner er ivaretatt gjennom ulike kontaktformer			
9) Styrke informasjonsarbeidet om økumeniske relasjoner - bruket www.kirken.no aktivt som kanal for informasjon om økumenisk arbeid, relasjoner og avtaler - styrket kontakten med bispedømmene om økumeniske spørsmål	Interne samarbeids- partnerne SOP, OFT, SDI	Eksterne samarbeids- partnerne TN, KV	P/B/E + Sum
Løpende oppgaver			
1) Kirkenes Verdensråd - deltatt aktivt i sentralkomiteen og de ulike kommisjonene - bidratt med økonomiske og faglige ressurser - arbeidet med høringsprosesser om ekklesiologi-dokumenter fra Faith and Order			

2) Det Lutherske Verdensforbund	- økt bevisstheten om det lutherske kirkefellesskapet globalt - deltatt på rådsmøtet og kirkelidemøtet i Lund mars 2007 - bidratt til oppstart av formyelssesutredning - avholdt ett møte i LVFs nasjonalkomite - introdusert det nye MKR for LVFs arbeid i Geneve	SOP, OFT	LVF, LVFs nasjonalkomite, nordiske lutherske sørsterkirker
3) Konferansen av europeiske kirker	- deltatt i sentralkomite- og kirkelidemøte - EEA 3 (s.o.) - introdusert det nye MKR for KEKs arbeid i Geneve	OFT, SDI	KEK sekretariatene, Dnk's representanter i sentralkomite og kommisjonene, Norsk delegasjon til EEA 3
4) Porvoofellesskapet	- deltatt i Primatesmøting og kontaktgruppemøte - deltatt i forberedelsen av teologisk konferanse januar 2008 - deltatt i konsultasjonen mellom Porvoo og ortodokse kirker/KEK	SDI, OFT, BM	Porvoo-felles-skapet
5) GEKE (Leuenberg fellesskapet)	- deltatt aktivt i Rådet og presidiet - samarbeidet om konkrete spørsmål med andre nordiske GEKE-kirker - bidratt til å fremme samarbeidet mellom GEKE og Porvoofellesskapet	SDI, OFT	Dnk's rådsmedlemmer
6) Nye Norges Kristne Råd	- bidratt aktivt i Norges kristne råd gjennom deltagelse på rådsmøtet og i styret/AU - deltatt i NTNF	OF	
7) Katolsk-luthersk samtalegruppe KATLUSA	- avholdt 2 møter	SOP	Den katolske kirke i Norge
8) Metodistisk luthersk samtalegruppe	- Avholdt et møte	SDI	Metodistkirken i Norge

9) Kontakt med Kirkens Nødhjelp	Hele MKRs stab	KN	
- avholdt 2 kontaktmøter			
10) Nordisk samarbeid	OFT, SOP, SDI	Nordiske sørkerkjer. De nordiske økumeniske råd	
- deltatt i nordisk sekretærsmøte			
- sendt deltagere til arrangement i nordisk/baltisk samarbeid innen ulike temafelt			
- utnyttet og pleiet de eksisterende nettverk i Norden/Baltikum samt arbeidet for etableringen av nye kontakter			

7.2 Religionsdialog

Delmål og tiltak	Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1. Bistå biskoper, bispedømmeråd og andre kirkelige organisasjoner så antallet religionsmøter kan øke og ”Veileddning i religionsmøtet” blir et dokument hele kirke-Norge forholder seg til.	HER, STK	NKR, BD-kontakter for MKR,	Lokalmenigheten og deres ansatte	15000//
2. Bruke de personellmessige ressurser som ligger i ”ROM-prosjektet” til å dyktiggjøre, bistå og støtte norske menigheter til større åpenhet i forbindelse med lokale religionsmøter og dialoger	HER	NKR, STL	Lokalmenigheten og deres ansatte	35000//
3. Sikre at de erfaringer som gjøres på ulike plan i det flerreligiøse møtet raskt blir gjort tilgjengelig på www.kirken.no til inspirasjon og refleksjon.	HER, INFO		Menigheter, bispedømmene, media	
4. Opprette jevnlig kontakt med St. Philip Centre i Leicester og ”Folkekirken og religionsmøte” i Danmark + det nystartede religionsdialogprosjektet i Sverige for gjensidig utvikling av gode lokale initiativ vedr. religionsmøtet.	HER, STK	St.Ph.Centre, F&R, Svenska kyrkan	Sentrale aktører sentralt og regionalt	25 000//
5. Arrangere religionsteologisk seminar med utg.pk. i TN-dok.	HER, STK			
6. Styrke tros og livssynsdialogen på det nasjonale plan ved å bidra til å sikre tjenelige arenaer for arbeid med både religionspolitiske og	STK, OFT, HER	STL, Kontaktgruppene	Tros- og livssynssamfunn	/5000/

religionsdialogiske spørsmål.					
		STK, OFT, HER	Flyktninge- nettverket	Statlige og kommunale myndigheter	/2500/
		STK , HER	Kirkeinfo	Kirkelig ansatte, kristne organisasjoner	/2500/
Løpende oppgaver					
		Interne samarbeids- partner <i>HER, STK</i>	Eksterne samarbeids- partner <i>HER, STK</i>	Målgruppe	P/B/E + Sum
7. Systematisere arbeid som gjøres innenfeltet interreligiøs dialog, samt koordinere, profilere og utvikle strategi for Dnk sitt interreligiøse engasjement	STK, OFT, HER				
8. Koordinere arbeidet med religionsdialog og integrering og arbeide for at Kirkemøtets vedtak om religionens betydning for integreringsarbeidet blir tydeliggjort i kontakt med statlige og kommunale myndigheter.	STK, HER				
9. Sluttføre dokumentet ”Troende møter troende” i rammen av TN og søke å gjøre dokumentet kjent og brukt av relevante målgrupper.	STK , HER	Kirkeinfo	Kirkelig ansatte, kristne organisasjoner		
1. Utvikle ROM-prosjektet i samarbeid med referansegruppen, med studiereise til Leicester, England og to andre ref.gruppemøter, i Oslo og Trondheim.					50 000//
2. Videreutvikle kontakten med internasjonale organisasjoner og nettverk for å utveksle erfaringer fra religionsmøter. Etablere samarbeidsrelasjoner til ECRL.	OFT, SDI, STK, HER	KV, LVF, KN, ECRL, Porvoos Biskopene	MKR		/5000/
3. Iwareta medlemskapet i Samarbeidsrådet for Tros- og Livssynssamfunn gjennom deltagelse på årsmøtet, rádsmøtene og i STL/AU. Delta aktivt i arbeidet med selvforståelse og organisasjonsutvikling.	STK, IVN, OFT, HER	STL			/2500/
4. Gjennomføre ett til to møter i Kontaktgruppen med Det Mosaiske Trossamfund og to til fire møter i Kontaktgruppen med Islamsk Råd Norge. Mellomkirkelig ráds deltagelse i Kontaktgruppen med IRN styrkes.	STK, OFT, HER	IRN, DMT			/5000/
5. Iwareta medlemskapet i Oslokoalisjonen for tros og livssynsfrihet.	GLI, OFT, STK				/2500/

7.3 Misjon

Delmål og tiltak	Målgruppe	P/B/E + Sum	
Delmål og tiltak	Eksterne samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Følge opp evaluering av misjonskonsulentstillingene og videreutvikle samvirket om misjon mellom sentralt og regionalt nivå, innenfor rammen av SMM	tla oft, jpg Trostopplæring gkh	Misjonsorganisasjonene i SMM, Bispedømmene	B+E
2) Følge opp KM-saken En misjonerende kirke - i sammenheng med KM-sakene Religionsmøte og Integrering av innvandrere	tla oft her, stk , sdi, gli,Samisk KR	Misjonsorganisasjonene KIA, Bispedømmene NNKR, KN	B+E
3) Bidra til arbeid med misjon i de økumeniske organisasjoner, i kirkessamarbeid i Europa/Norden - og aktivere forholdet til misjonsorganisasjonenes samarbeidskirker i sør	tla oft ehe sop sdi	Misjonsorganisasjonene Bispedømmene KN	B+E
4) Styrke DNiks kommunikasjon og informasjon om misjon på nettet, innenfor rammen av SMM	tla sop Kirke-info	Misjonsorganisasjonene i SMM	B+E Sum 1-4: B=268.000 E=267.000
5) Være en aktiv deltager og koordinator i kirkelige nettverk som arbeider med spiritualitet og møte med nyåndeligheten	tla gkh hjs ldi, her	Areopagos Retreatbevegelsen Utduanningsinstitusjoner PF, Kirkeakademiene NNKR	B Allmennheten Menighetene, Andre kirkelige aktører, Nyåndelige miljøer
6) Følge og gi innspill til arbeidet med nye menighetsformer og misjonal menighetsutvikling (jf. 12.2)	tla ped, mom , gth	Deltagere i nettverket "Senter for menighetsutvikling", bispedømmene, KIA	B Sum 5-6: B= 85.000
Løpende oppgaver	Eksterne samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum

1) Forberede og arrangere SMM-møter + fellessamling	tla oft, jpj	AU i SMM	SMM
2) Delta, og bidra faglig, i misjonsteologisk og –strategisk debatt og samtale gjennom konferanser, artikler m.m.	tla oft	Misjonsorganisasjonene i SMM	Misjonsfaglige miljør, Kirkelige miljør, allmenne forskningsmiljør
3) Drifte SMM-Praktisk arbeidsgruppe – Fremme misjonstiltak og utvikle materiale	tla ehe, her	Misjonsorganisasjonene i SMM	Menighetene Misjonskonsulentene
4) Forberede, gjennomføre og evaluere prosjekter innen Pastoral erfaringsutveksling Nord-sør	tla ehe	Misjonsorganisasjonene i SMM, PF	Prester
5) Delta i referansegruppe for KEKs misjonsprosjekt	tla oft	Areopagos og NMS	Medlemskirkene i KEK
6) Arrangere en samling for retreatbevegelsen og 2 møter i Samrådsgruppa for nyreligiositet	tla gkh, ldi	Areopagos	Retreatstedene, ulike kirkelige miljør Summen 5-6 over)

7.4 Fred, rettferdighet og menneskerettigheter.

Delmål og tiltak	Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeidspartner	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Bidra til det politiske arbeidet for integrering av innvandrere og flyktninger <ul style="list-style-type: none"> - Fulgt opp vedtak fra Kirkemøtet 2006 - Utarbeide høringssvar på ny utlendingslov - Profilere Dnk som aktør i flyktning-, asyl- og integreringsdebatten, særlig med tanke på kommuneværgtet. - Gjort bruk av nettverket i Kirkelig nettverk for integrering av innvandrere og flyktninger 	STK, GLI, HER	Flyktningennettverket Oslo bsd, NOAS, UDI, UNE, IMDI, AID	Menighetene, Statlige og kommunale myndigheter, offentligheten	

	OFY, GLI	KN, UD	Menighetene, Statlige myndigheter, NNKR
2) Styrke engasjementet for Midtosten			
- Revider Dnks Midt-Østen strategi - Vist solidaritet med kirkene og styrket det kristne nærværet i området - Bidratt til den norske og internasjonale politiske debatten om Midt-Østen - Arbeidet inn mot stiftelsen "Oljeberget" med tanke på støtte til den palestinske befolkningen			
3) Ta opp aktuelle spørsmål knyttet til økonomiske og sosiale menneskerettigheter, med særlig fokus på den norske stats nasjonale og internasjonale forpliktelser	GLI	KN, norske ambassade i India, NGO forum for menneskerettigheter, norsk næringsliv	Norske myndigheter, norsk næringsliv, indiske myndigheter B: 30.000 kr.
- Gjennomført et seminar om dalitproblematikken i India, med særlig fokus på norsk næringsliv etiske ansvar når de opererer i et kastesamfunn som India.			
4) Utforme Den norske kirkes posisjon på økonomisk globalisering og global rettferdighet	GLI, EHF, HJS	Forum for utvikling og miljø, KN	Menighetene, Statlige myndigheter, Økumeniske samarbeidsorganisasjoner
- Jobbet frem et posisjonsdokument for Den norske kirke på Kirkenes Verdensråds AGAPE-dokument og skissert en oppfølging av AGAPE i Den norske kirke. - Fremmet en sak om global økonomisk rettferdighet på kirkemøtet 2007 - Deltatt i AGAPE- prosessen i Kirkenes Verdensråd			
5) Styrke Den norske kirkes engasjement i klima og miljøpolitikken	GLI, HJS, EHE, HER	Miljøverndepartementet, KN, KV	Menighetene, Statlige og kommunale myndigheter, offentligheten
- Arrangert en økumenisk gudstjeneste på Verdens miljøverndag i Tromsø i juni - Reist klima og miljø som et bredt økumenisk spørsmål - Løftet miljøspørsmålene opp som en bred inter-religiøs utfordring - Samarbeidet med Afrikanske kirkesamfunn om klima og miljøutfordringene			

				Statlige myndigheter, misjonsorganisasjoner
				P/B/E + Sum
				Målgruppe
6) Videreføre arbeidet med religionsfrihet	- Gjennomført prosjektet Misjon og Menneskerettigheter under Oslokoalisjonen - Loftet opp og belyst den vanskelige situasjonen til de kristne kirker i Midt-Østen	GLI, STK	KV, KN, LVF, Oslokoalisjonen	
7) Styrke Mellomkirkelig råds engasjement for fred og rettferdighet i samarbeid med kirker vi har avtale og fellesskap med i Sør-Afrika, Brasil og Palestina	SOP, GLI, SDI	KN, KV	Menighetene, Samfunn og kirker i Sør-Afrika, Brasil og Palestina	
- Funnet måter å trekke sivilsamfunnets organisasjoner med i samarbeidet i de aktuelle landene - Styrket kirkene i Brasil, Sør-Afrika og Palestina sin rolle i samfunnet				
8) Bidra til Kirkenes Verdensråds og Lutherske Verdensforbunds urfolksprogram	LSK, GLI	LVF, KV	Økumeniske samarbeids-organisasjoner	
- Bidratt til at LVF og KV får etablert en fulltids stilling knyttet til urfolkssørsmål				
9) Styrke Den norske kirkes engasjement i utfordringene i nord	GLI, OFY, HJS	Nord-Hålogaland og Sør-Hålogaland bispedømme	Menighetene, Statlige og kommunale myndigheter, Landene i Barentsregionen	
- Bidratt til den norske politiske debatten om en helhetlig utvikling av nordområdene - Satt miljø og klimaspørsmålene tydelig på dagsorden innenfor Regierungens nordområdepolitikk				
Løpende oppgaver	Interne samarbeids- partner	Eksterne samarbeidspartner	Målgruppe	P/B/E + Sum
Kirkelig Fredsplattform: Deltatt i styringsgruppen	GLI	Kirkelig fredsplattform	Menighetene, misjonsorganisasjonene	B
KISP: Forberedt saker til KISP Fulgt opp vedtak i KISP	GLI	KISP	Nasjonale myndigheter, offentligheten	B

Kontakt med menneskerettighetsmiljøet i Norge: Deltatt i NGO-forum for menneskerettigheter.	GLI	NGO-forum for menneskerettigheter	Norske menneske- rettighetsor- ganisasjoner, UD, FNs komité for menneskerettigheter	B
Menneskerettighetsutvalget: Forberedt saker til MRU Fultg opp vedtak i MRU	GLI	Menneskerettighetsutvalget, KISP, NGO forum for MR	Nasjonale myndigheter, offentligheten	B
Menneskerettighetsfondet: Sittet i arbeidsutvalget og styret for MR-fondet	GLI	Menneskerettighetsfondet	Menneskerettighetsor- ganisasjoner i Sør, Den norske kirkes menigheter	P/B
Ivareta medlemskapet i Oslokoalisjonen for tros og livssynsfrihet.	GLI, STK	Oslokoalisjonen	Nasjonale og internasjonale myndigheter, menighetene, offentligheten	
Kirkelig nettverk for integrering av flyktninger og innvandrere: Deltatt i styringsgruppen	STK, GLI	Kirkelig nettverk for integrering av flyktninger og innvandrere	menighetene	B
Arbeidet for fred i Midt-Østen: Fultg arbeidet i Nye Norges Kristne råd på dette feltet Deltatt i Ledsgagerprogrammet som eierorganisasjon	GLI, OFY	KV KN KFUK-M Global Norges Kristne råd	Menighetene	B

7.5 Lokal kirke i et globalt fellesskap (KUI).

Delmål og tiltak	Interne samarbeids- partner	Eksterne samarbeids- partner	Målgruppe	P/B/E + Sum

1) Globalt gudstjenesteliv	<ul style="list-style-type: none"> - utsende ideer til Nord/sør-søndagen, Freds-og menneskerettighetsøndagen, Verdens aidsdag ut fra eksisterende materiell - utarbeide materiell til Skaperverkets dag - oppdatere nord/sør liturgidatabasen på norsk og engelsk (www.kui.no) forløpende - bidra ved verksteder/seminarer lokalt og regionalt med inspirasjon fra den verdensvide kirke (Syng håp!, Porto Alegre-materiell o.a.) hele året - oversette og bearbeide nytt liturgisk materiell fra internasjonale kirkelige organer (KV, LVF, KEK o.a) - gi innspill til reform for gudstjenesteliv i Dnk om internasjonale økumeniske gudstjenesteressurser 	EHE/Freddy K. Kirkeinfo	TV-aksjonens sekretariat, IKO, Nord-Hålbđ, Nye NKR	Menigheter, bispedømmer, organisasjoner	E: 65.000
2) Vennskapsarbeid, dialog og kulturmøter	<ul style="list-style-type: none"> - arrangere vennskaps-fagseminar i Ålesund (januar) - arrangere research-tur til Ghana (mars) – forberedelse av neste punkt: - arrangere kulturmøte-turné (seminarer/workshops) med musikere o.a. kunstnere fra Ghana (sept) - arrangere fagdag om "internasjonale spørsmål i kirkelig utdanning" (april) - tilby økonomisk støtte og praktisk veiledning til lokale arrangementer som styrker arbeidet med vennskapskontakt og kulturmøter 	AH, LID	EHE, TLA, SOP, LJD	Møre bd, SMM, KN, NNKR	Menigheter, bispedømmer, organisasjoner, folkehøyskoler
3) Hiv&aids / Miljø, forbruk og reiftferd	<ul style="list-style-type: none"> - bidra til kursing av ungdom og ledere i hiv&aids materiell ("Positiv", "En kropp", "Solidariske skritt" o.a.) - være mentor for en norsk ungdoms hiv&aids web-prosjekt (utsatt fra 2006) - ferdigutvikle ressurshefte "Ny Grønn kirkebok" 	EHE, Trude S	NNKR, KN, Kirkens Bymisjon	Kirkelige utdanningsinstitusjoner	E: 80.000

- delta i nasjonal arbeidsgruppe for miljø, forbruk og rettferd. (Årlig strategikonferanse o.a. .seminar med disse tema) - bidra til kirkelig miljø-satsing 3.-5 juni (Tromsø + hele Norge) - bidra til KM-sak 2007 om økonomisk rettferd (AGAPE mv)	Lars-Ove K HJS	IKO	
4) Prosjektstøtte - På bakgrunn av søknader fra menigheter og organisasjoner, tilby økonomisk støtte til lokale nord/sør-informasjonstiltak etter Norads retningslinjer	GLI, Freddy K EHE		E: 100.000 Menigheter, bispedømmer, organisasjoner
5) Netsidene www.kui.no - driftte nettsidene med oppdatering og produsering av relevant informasjon og ressursmateriell - initiere nytt tiltak basert på ungdom (IKT-basert læring)	EHE, Trude S		E: 40.000 Menigheter, bispedømmer, organisasjoner, folkehøyskoler - ungdom generelt
Løpende oppgaver	Interne samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Forberedelse og oppfølging av 4 møter i KUUs prosjektkomite 2) Delta i RORG-samarbeidet (styremedlem) 3) Delta i MKR (3) og KISPs møter (2), og avd. for økumeniske og internasjonale relasjoner (ukentlig) 4) Delta i samarbeidsrelasjoner med Global info, Norges kristne råd, Kirkens Nødhjelp 5) Delta i rådsmøter til Grønn hverdag, Fairtrade/Max Havelaar og HivNorge pva Dnk 6) Ivarerتا kontakten til det økumeniske nettverket rundt Global Worship og Hiv&aids (KV, LVF, KEK, EAA, Norden-FOCCISA)	Eksterne samarbeids-partnere		

8.1 Forbruk og rettferd

Hovedmål for feltet:	Samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1. Miljø, forbruk og rettferd: Forankre og konkretisere kirkens engasjement til tema 'miljø, forbruk og rettferd' gjennom nettverksbygging og aktiviteter.	KUI, KN, Norges kristne råd, KA, Presteforeningen, Stiftelsen Korsvei, misjons-, ungdoms-, solidaritets-, og miljøorganisasjoner, Grønn Hverdag, Forum for utvikling og miljø, Stiftelsen Fairtrade/ Max Havelaar, ECEN	Bispedømmene, menighetene, offentligheten	B: 15.000 P: 120.000 E: 500.000
2. Bioteknologi: Bidra til at Den norske kirke er en etisk premissleverandør og kritisk samttalepartner for forskning, lovgivning og samfunnsutvikling på feltet bio- og geneteknologi	Bioteknologinenda, De nasjonale forskningsetiske komiteer	Bispedømmene, menighetene, offentligheten	P: 80.000
Gjenomføring av hovedmålene i 2007:			
1) Nettverksbygging i Dnk: Hovedfokus å informere og forplikte menighetene i et engasjement for miljø, forbruk og rettferd. Et sentralt tiltak vil være arbeid i forbindelse med KNs fasteaksjon (klimafokus) og oppfordring til alle menigheter om å bli "grønn" (matriell og nettsider). Et annet sentralt tiltak er deltakelse i forberedelsen av miljøgudstjeneste i forbindelse med FNs markering av Verdens miljøverndag 2007 i Tromsø. Her er det særlig utsatt for utarbeidelse av materiell og informasjon til	Samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum

alle landets menigheter som står i sentrum. Fortsettelsen av arbeidet med miljøfyrstårn-sertifisering på alle plan i kirken er et tredje viktig område, herunder også arbeidet med sertifisering av Kirkerådets sekretariat (som del av Grønn stat arbeidet) og flere andre organisasjoner i Kirkens hus. Det skal dessuten utarbeides en rapport om miljøarbeidet til årets KM.	
2) Tilrettelegg for et bredt engasjement i Den norske kirke gjennom tilrettelegging av informasjons- og diskusjonsmateriell, bl.a. på nettsidene, samt besøk og seminarer på menighetsnivå	

Delmål og tiltak	Interne samarbeids-partnere	Eksterne samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Deltar i arbeid med miljøsertifisering av Kirkerådet og Kirkens Hus	GKR, ØT, m.fl.	KA, Presteforeningen, OVF	Ansatte i kirkens hus, offentligheten	
2) Utvikle og markedsføre materiell til "Skaperverkets dag" 07 i forbindelse med verdens miljødag i juni 07	EH		Menighetene	P: 10.000
3) Deltar i forberedelsen av hovedmarkering av verdens miljødag i Tromsø 3.juni 07	Freddy Knutsen, Gard Lindseth, EH	MD		P: 10.000
4) Forberede av tema miljø, forbruk og retferd til Norges kristne råds representantskapsmøte i mars 07	NKR		Andre kirkessamfunn i NKR	
5) Deltar i arbeid rundt KNs fasteaksjon 07 til tema klima og grønne menigheter		KN	Menighetene	
6) Utarbeide søknad til MD og administrere prosjekt "grønne menigheter" i 07	LOK	MD	Menighetene, Bispedømmene	
7) Utvikle informasjonsnettsteder og materiell til tema bio- og genteknologi for menigheter og offentligheten, samt utprøving av	TED	Bioteknologinemnda	Offentligheten, menighetene	P: 80.000

Løpende oppgaver	TED	Bioteknologinemnda	Offentligheten, menighetene	P: 80.000
	Eksterne samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum	
1) Utvikle internetsider til tema miljø, forbruk og rettferd	LOK, Kirkeinfo		Menighetene	P: 20.000
2) Lede nasjonal arbeidsgruppe for miljø, forbruk og rettferd		KN, KUJ, NKR, Korsvei, Changemaker		P: 50.000
3) Arrangere strategisamling til miljø, forbruk og rettferd for ressursgruppene i bispedømmene		KN, KUJ, NKR, Korsvei, Changemaker		P: 15.000
4) Lede rådmøtene i Grønn Hverdag	EH	Grønn Hverdag		
5) Deltar i arbeidsgruppe for bærekraftig produksjon og forbruk i Forum for utvikling og miljø		FIVH, Stiftelsen Fairtrade, Naturvernforbundet		
6) Følge opp samarbeid med Stiftelsen Fairtrade/ Max Havelaar		Stifterorganisasjonene		P: 15.000

Årsplan 2007

Kirkerådet
Samisk kirkeråd
Mellomkirkelig råd

ÅRSPLAN FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD 2007

Kirkerådet
Samisk kirkeråd
Mellomkirkelig råd

Innhold:

UTFORDRINGER FOR KIRKERÅDET I 2007:.....	5
UTFORDRINGER FOR SAMISK KIRKERÅD I 2007:.....	8
UTFORDRINGER FOR MELLOM KIRKELIG RÅD I 2007:	10
1. TROSOPPLÆRING.....	11
2. GUDSTJENESTELIV	12
3. UNG I KIRKEN	14
4. DIAKONI.....	16
5. SAMISK KIRKELIV	18
6. KULTUR OG KIRKEMUSIKK	21
7A. ØKUMENIKK	23
7B) RELIGIONSIALOG.....	26
7C) MISJON OG EVANGELISERING	28
7D. FRED, RETTFERDIGHET OG MENNESKERETTIGHETER	30
7E) LOKAL KIRKE I ET GLOBALT FELLESSKAP (KUF)	33
8. KIRKE OG SAMFUNN	34
9. INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON	38
10. ANSAFFE – STILLINGER – FRIVILLIGE - UTDANNING	40
11. KIRKEORDNINGSSPØRSMÅL – KIRKENS ORGANISASJON OG LEDELSE	42
12. KIRKENS ØKONOMI	44
13. ORGANISERING OG ADMINISTRASJON	46

Utfordringer for Kirkerådet i 2007:

1. Reform av kirkens gudstjenesteliv
Arbeidet med reform av kirkens gudstjenesteliv går i 2007 inn i en foreløpig avslutningsfase, utredningsarbeid og erfaringsinnhenting skal slutføres og materialet kan sendes ut på en omfattende høring i 2008.

Reform av kirkens gudstjenesteliv ble satt på dagsorden av Kirkerådet høsten 2003 etter initiativ av Ungdommens Kirkemøte. Nemnd for Gudstjenesteliv med fem underutvalg har arbeidet med ulike deler av gudstjenesten. Reformen omfatter alle ledd i høymessen, utarbeidelse av nye tekstrekker og ny salmebok er inkludert, Foruten at Kirkerådets faste medarbeiter på liturgifeltet jobber heltid med reformen ble det i 2006 ansatt en prosjektmedarbeiter med særlig ansvar for koordinering av arbeidet. Videre er det ved Liturgisk Senter avsatt en betydelig stillingsressurs for reformen, dessuten leies det inn hjelp på deltid slik at alle underutvalgene har lønnet sekretærhjelp. Med ansatte og frivillige medarbeidere er godt over 60 personer engasjert i dette store arbeidet.

NFG har tatt utgangspunkt i gudstjenesten som møtestedet; gudstjenesten er stedet for menneskets møte med Gud, stedet for menneskets møte med seg selv og sitt eget liv og gudstjenesten danner grunnlaget for menneskets møte med sine medmennesker. Reformen skal være åpen og erfaringsbasert. Det skal være åpenhet om arbeidet underveis i reformen og informasjon om reformen skal være tilgjengelig. Videre skal reformarbeidet basere seg på erfaringer som allerede finnes i menighetene, eller som man kan få i løpet av reformperioden. I løpet av inneværende år skal dette omfattende arbeidet sluttføres, og bl.a skal landets menigheter få uttale seg om i hvilken grad det er utviklet en gudstjeneste som er et møtested, en gudstjeneste som har lykkes å fylle verdiorde fleksibilitet, involvering og stedegengjøring. Disse vediene er tenkt å være retningsbestemmende for hele prosessen.

2. Kirkelig medlemsregister

Den norske kirkes medlemsregister fikk i 2006 stor oppmerksomhet, ikke minst i media. Mye av oppmerksomheten skyldtes feiloppføringer i registeret, feil som kan spores tilbake til måten registeret ble opprettet på i 1997. En vasking av Dnks register opp mot registrerte til andre tros- og livssynssamfunn viste at i underkant av 80 000 stod oppført i Den norske kirkes medlemsregister, samtidig som de var registrert som medlem i et annet tros- eller livssynssamfunn. Av disse har ca 9 500 personer meldt tilbake at de fortsatt ønsker å stå i vårt medlemsregister, de resterende 70 000 er slettet. Det er viktig at arbeidet med å kvalitetssikre medlemsregisteret fortsetter i 2007, og at vi får et medlemsregister som er så korrekt som mulig. Kirkerådet har foreslått for departementet at det stilles midler til disposisjon slik at alle som står oppført i medlemsregisteret blir kontaktet, bare slik kan vi sikre et korrekt register. Dermed må det sikres at ikke nye feil oppstår. Dette er en utfordring som flere må gå

sammen om for at målet skal nås. Kirkerådet er avhengig av at landets fellesråd regelmessig sender inn kvartalsrapporter som viser inn- og utmeldinger samt dåp i soknene. Videre må det innarbeides gode rutiner som sikrer at når en person ønsker å melde seg inn i et trossamfunn, skal det samtidig sikres at utmelding skjer dersom vedkommende har vært medlem i et annet tros- eller livssynssamfunn. Endelig må det utvikles netverksløsninger som sikrer at det ikke teknisk oppstår feiloppføringer, f.eks ved melding om flytting m.v. Det skal i 2007 inngås nye kontrakter med dataleverandører om drift og videreutvikling av registeret. Kirkerådet har bl.a som en målsetting å få gjennomført den omtalte kvartalsrapporteringen elektronisk i stedet for som i dag, manuell rapportering.

3. Forbruk og rettferd

Arbeidet med Forbruk og rettferd har etter Kirkemøtet 1996 hatt stor vekst både når det gjelder å få innpass i kirkens styringsdokumenter og reformprosesser internt og ute i samspill med andre aktører i samfunnet. Det har vært og er et stort engasjement på feltet hos mange, også i tider hvor samfunnet ellers er mindre oppatt av slike spørsmål. Dnks bidrag blir etterspurt av mange i samfunnet. Etter mange års arbeid i motbakke, oppleves det for tiden at et "klimaskifte" er på gang. Gjennom klimaforandringene er i dag langt flere mennesker og organisasjoner oppatt av miljøspørsmål, og ikke minst media etterspør verdier og holdninger som "Forbruk og rettferd" har proklamert i mange år. Også internt i kirken er det en større etterspørsel etter veiledning og handlingsalternativer.

Det er særlig fire viktige anledninger som vil stå i fokus i 2007:

Gjennom Kirkens Nødhjelps fasteaksjon "Forglemmegei" oppfordrer årets konfirmanter alle menigheter til å bli en "grønn menighet" og å ta del i kirkens arbeid for miljø, rettferd og menneskeverd. FNs miljøorganisasjon UNEP markerer Verdens miljøverdag 2007 i Tromsø og Norge. Dnk er forespurt av miljøverndepartementet å innlede disse markeringene med en økumenisk gudstjeneste i Tromsø den 3.juni. Gudstjenesten vil bli TV-overført. Samtidig skal det utarbeides materiell som sendes til alle menigheter i Norge for å feire miljøgudstjenester den 3. eller 10.juni. Dette krever mye informasjons- og koordineringsarbeidet.

Nye Norges Kristne Råd vil i sitt rådmøte i mars drøfte Vern om skaperverket som et mulig viktig felles arbeidsområde.

I tillegg skal Kirkemøtet 2007 få seg forelagt en rapport over arbeidet og drøftet veien videre.

Nettverksbygging i Kirkelig nettverk for miljø, forbruk og rettferd både nasjonalt, med bispedømmene og nå i enda større grad overfor menighetene er ryggraden i dette arbeidet.

4. Ung i kirk'en

Videreutvikle og styrke arbeidet hvor målet er at de unge tar sin plass innen det kirkelige demokrati. Ungdommens Kirkemøtene og strukturerne rundt dette, er et viktig redskap i så måte. Det er tydelig at en bemanning på feltet sentralt har vært en forutsetning for å bygge dette opp. Denne

oppbygningen er ennå ikke ferdig, det trengs fortsatt kvalifisert innsats for å skape gode strukturer og for å fokusere enda mer på ledertreningsaspektet i dette.

Fagutvikling og koordinering er et andre viktige utfordringer. *Forum for ungdomsteologi* er et nettverk av aktører innen kirkelig ungdomsarbeid som KR har ansvar for. Det skjer en rask utvikling i ungdomsarbeidet for tiden, det er blant annet foretatt en stor ungdomsundersøkelse som vil være med å danne basis for utvikling av former innen feltet. Behovet for fagutvikling, der møtet mellom praksiserfaring og systematisk refleksjon kan gi grunnlag for bedre praksis, er utsatt. Det er uttrykt ønske om at KR tar på seg ansvar for å være en medaktor og koordinator i forhold til fagutvikling. Samarbeid med andre aktører er her en forutsetning for å kunne lykkes.

Et koordinerende nettverk hvor nær kontakt, samarbeid og utveksling av kunnskap mellom KR og organisasjonene, bør også ha fokus. Det er også en utfordring å sikre at impulsene fra ungdomsarbeidet tilflyter kirken sentralt og annet kirkelig arbeid. Gjennom ungdommen blir kirken en hjelpe til kvalifisert fornyelse innenfra.

Skal det være mulig å svare på disse utfordringene, må det ressurser til. Det må arbeides for opprettelse av fast stilling innen ungdomsfeltet. Et prosjekt som starter i 2007 vil kunne gi føltet det nødvendige løft fram mot en ordning med mer kontinuitet.

5. Koordinering av pågående prosesser

I Kirkerådet pågår det flere store prosesser, som alle har menighetene som målgruppe. Plan for diakoni er planlagt ferdigstilt til KM behandling i år, så følger Plan for kirkemusikk og muligens Plan for trooppplæring i 2008. Samme år legges også ny strategiplan frem for KM. Arbeidet med reform av kirkens gudstjenesteliv, som også inkluderer nye salmebøker vil bli fremmet for KM i 2009. Det er viktig at disse prosessene blir koordinert slik at menighetene både er godt informert og er motiverte når disse planene skal implementeres i menighetene. Det arbeides i Kirkerådets sekretariat med koordinering av disse prosessene, dette innebærer bl.a – så langt det er mulig - en felles informasjonsstrategi, felles kursing, utvikling av felles verktøy for utarbeidelse av lokale planer og en enhetlig utforming av plandokumentene.

Men den største utfordringen handler om planenes innhold – og at de kan bidra til menighetsutvikling på lokalplan i kriken. Planene har ingen egenverdi dersom de ikke makter å igangsette gode lokale prosesser som gir vekst. Ved en bevisst koordinering av disse planprosessene kan de også bidra til at de ulike felter i menighetens arbeid i større grad kan holdes sammen innenfor rammen av en mer helhetlig forståelse av menigheten og dens oppdrag.

Utfordringer for Samisk kirkeråd i 2007:

- Felles forståelse av samisk kirkeliv.

Klargjøring av begreper

Definisjoner av samisk kirkeliv sett fra et nasjonalkirkelig perspektiv utfordrer stadig til en skjerpet bevissthet om bruk av begreper. Begreper som *samiske perspektiver – samiske premisser* brukes i rådets dokumenter i tilknytning til stort sett alle hovedsatsingsområder, og disse må tolkes i hvert enkelt tilfelle. Dette har ført til økt bevissthet om innhold av begrepene, og om behov for ytterligere utdyping av både innhold og form. Slik bidrar Samisk kirkeråds arbeid til å gi viktige føringer for retningen av samisk kirkeliv ikke bare nasjonalt, men også regionalt og dels lokalt. Både i 2007 og de følgende år utfordres Samisk kirkeråd og de tre bispedømmeråd til et tettere og mer målrettet samarbeid om samisk kirkeliv, slik Kirkemøtet 2006 bar bedt om (sak KM 7/06).

- Samisk språk og kultur som bærende element i fortsatt styrking av samisk kirkeliv.

Som de viktigste identitetsbærende faktorer må så vel språk som kultur ha økt oppmerksomhet. Dette er ressurskrevende, menneskelig og økonomisk, ikke minst innenfor de to mindre samiske språkområdene. På den ene side gjelder realistiske forventninger; på den andre side en faktisk prioritering av de to mindre språkområdene.

Både innenfor trosopplæring, ungdom og gudstjenesteliv viser aller nyeste erfaring at ekstra satsing og prioritering gir resultater. Erfaringen bekrefter også nødvendigheten av samarbeidet med bispedømmeneidet og deretter med lokalnivået. Arenaene for samisk ungdom, de hittil tre årlige verdikonferansene, samt styrking av samisk gudstjenesteliv taler tydelig om språk og kultur som de viktigste bidrag til et rett og bærekraftig samisk kirkeliv.

- Rekruttering og kompetansebygging

Målsettingen er at samisk kirkeliv på alle nivåer er i stand til å klare seg selv - og med en kompetent bemanning. De siste 4-5 årene har rekruttering og kompetansebygging vært fundamental for virksomheten under Samisk kirkeråds arbeidsfelt. I 2007 vil dette fortsett ha samme aktualitet. Samisk kirkeråd utfordrer Kirkerådet til å yte bidrag for å få plass statlige finansieringsordninger, som ivaretar behovene for å rekruttere til stillinger innenfor samisk kirkeliv ut fra samiske premisser.

I rekrutteringsarbeidet står ungdom sentralt. Samisk kirkeråds ungdomsarbeid går ut som prosjekt ved utgangen av 2007. For 2007 er det forsøkt å arbeide for en tilleggs- og alternativ finansiering av ungdomssatsingen ved å søke om noe midler over trosopplæringen. Samisk kirkeråd har uttrykt stor glede over å ha kunnet drive ungdomsarbeid siden 2000; de tre første årene i felles finansiering med Nord-Hålogaland. Arbeidet har på kort tid fremmet rekruttering og bidratt til at både tradisjon og fornyelse av samisk kirkeliv er blitt synlig. Arbeidet med å sikre samisk kirkelig ungdomsarbeid økonomisk er av rådets store utfordringer. Fra 2005 foreligger det vedtak fra Samisk kirkeråd om at "det må arbeides

for en forutsigbar økonomi for kirkelig arbeid blant samisk ungdom ”. Samisk kirkråd sender inn forslag til Kirkrådet om å søke om finansiering av stilling som samisk ungdomskonsulent over statsbudsjettet 2008.

Kompetansebygging vil som tidligere skje i regi av de ulike grupper og utvalg under Samisk kirkråd og i de nettverk som er bygget opp. Men i takt med det jevne arbeidet over flere år, har det naturlig vokst fram et behov for et mer målrettet arbeid, hvorav en god del krever skriffliggejring, og dermed en annen satsing. Her handler det i hovedsak om det teologiske og samisk-kristendomsfaglige arbeid. Eksempler på nylige utgivelser av ulike materiell innenfor trossopplæring og gudstjeneste bekrefter behovet, og dette arbeidet kan ikke stoppe opp. Videre er behovet for kompetanse synliggjort gjennom 5-6 års ungdomsarbeid. Det er en utstrakt mangel på grunnlagsmateriell innenfor temaene samisk tro og åndelighet. Unge trenger både kunnskap og veileding og bør involveres i et kompetansebyggende arbeid for personlig kristenliv og for engasjement for samisk kirkeliv.

Under trossopplæringen må arbeidet med å bygge opp ”samisk nettsted” sikres. Dette er et unikt kompetansehevende tiltak, der involvering, samt samisk tro og livsforståelse blir ivaretatt.

- Den norske kirkes urfolksgasjement.

Den norske kirkes urfolkssatsing må videreføres. Det skjer først og fremst ved at det stilles ressurser til rådighet, menneskelige og økonomiske. Gjennom de siste ti års arbeid har spørsmål omkring menneskerettigheter og revitalisering av urfolkskulturene vært sentrale, og de vil fortsatt kreve oppmerksomhet. Men det er nødvendig å gå nye skritt og la seg utfordre på arbeid som over tid bør være mer bærekraftig for urfolkskulturene. Et slikt arbeid vil måtte ta utgangspunkt i urfolks teologier og åndelighet, som nøkler til forståelse av tro og liv i dag. Kirkenes Verdensråd må utfordres sterkt på organisasjonens fortsatte ansvar for urfolksarbeidet og på at dette ikke kan drives uten økonomiske ressurser.

Etter samarbeid i 2006 tas det siktet på i løpet av 2007 å gi innspill til innhold i det planlagte urfolksprogram i Det lutherske Verdensforbund.

Utdringer for Mellomkirkelig råd i 2007:

Eitersendes

P= Projektmidler fra OVF B= Budsjettmidler uten lønnsmidler E= Eksterne prosjektmidller

1. TROSOPPLÆRING

Hovedmål for feltet:	Samarbeidspartner	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Bevisstgjort og utrustet menighetene til økt satsing på konfirmasjon	Den norske kirkes kateketforening (DNKK) Kirkens Nødhjelp (KN)	Menighetsråd Kirkelig tilsatte	B: 45.000 - totalt på hele feltet
2) Kirke-skole/barnehage Fulgt opp arbeidet i forbindelse med ny formålsparagraf for barnehage og skole og den ventede dommen fra Den europeiske menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg vedrørende KRL-faget.	Institutt for Kristen Oppsæding	Kirkelig tilsatte	
3) Utviklet voksenundervisning med mangfold	Nordisk Kirkelig Studieråd Presteforeningen, Norsk Kristelig Studieråd, Institutt for Kristen Oppsæding, Den norske kirkes kateketforening		
4) Påbegynt utarbeidelse av plan for trosopplæring. Gjennomføring av hovedmålene i 2007:	Styringsgruppe for trosopplæring	Menighetsråd	
1) Produsert heftet "Konfirmant 2008"	Kirkens Nødhjelp, Bispedømmene	All født i 1993 og deres familie	E: 535.000 (av dette B:40.000 til lønn, 25.000 overføres på prosjektet fra 06)
Vært medarrangør av nordisk konfirmantkonferanse sept 07	Den norske kirkes kateketforening	Kirkelig tilsatte	B:4.000,-

			og menighetsråd
2) Arbeidet gjennom adhoch grupper og nettverksbygging og samtidig bidratt til utvikling av materiell på feltet. Utviklet tiltak for å heve kompetansen på feltet kirke-skole/ barnehage samarbeid blant kirkelig tilsatte og bidratt med informasjon bla ved hjelp av KRs nettside, Kirken.no	Institutt for Kristen Oppsæding	Kirkelig tilsatte	
3) Vært medarrangør av Nordisk Kirkelig Studieråds nordiske konferanse ”Tilbake i tjeneste” i Trondheim okt 07	Nordisk Kirkelig Studieråd Presteforeningen, Norsk Kristelig Studieråd, Institutt for Kristen Oppsæding, Den norske kirkes katekoforening	Frivillige og tilsatte medarbeidere Alle som ønsker å delta i studiearbeid	B: 13.000,- B: 5.000,-
4) Planen har blitt utarbeidet i et samarbeid mellom seksjon for kirke og samfunn og trosopplæringssekretariatet.			
Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010			
2008	Arbeidet på feltet må forholde seg til det som skjer innen trosopplæringsreformen og i særdeleshet til arbeidet med Plan for trosopplæring 0-18 år. Å bidra til helhetstekning ved å arbeide med voksenundervisning rettet mot foreldre og faddere vil være et aktuelt utviklingsområde. I årene framover vil det dessuten være svært viktig å holde oppé oppslutningen om konfirmasjon som tradisjon i kirkelig og folkelig forstand. Situasjonen når det gjelder arbeid med skole, barnehage og kirke må følges nøye og den kirkelige tilnærmingen må tilpasses gjeldende lovverk og rammeplaner.		
2009	Implementering og inspirasjon i trosopplæringsarbeidet og satsering på voksenarbeid med fokus på religiøs myndiggjøring vil være sentralt i flere år framover.		
2010			

2. GUDSTJENESTELIV

Hovedmål for feltet:	Samarbeidspartner	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Gjennomført vedtatt reform av kirkens gudstjenesteliv - samlet og vurdert alle utprøvinger, erfaringer og innspill fra menighetene	Menigheter, alle yrkesorganisasjonene i kirken, Trosopplæringssekr.		P: 2 783 000

2) Videreført arbeidet med å utvikle ny salmebok for Den norske kirke	De kristne trossamfunnene i Norge	
3) Utviklet ny tekstbok for Den norske kirke		
4) Videreført arbeidet med nye liturgiske bøker		
5) Gjort reformen kjent blant kirkens medlemmer og gitt alle mulighet til å påvirke arbeidet. Det utvikles en overordnet kommunikasjonsplan for reformen	Menigheter, yrkesorganisasjonene i kirken, media	
6) Forberedt menighetene på mottagelse av reform av kirkens gudstjenesteliv		
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:		
1) Reformprosessen fort fram etter oppsatt framdrifts- og møteplan	Samarbeids-partnere	Målgruppe
- Nemnd for Gudstjenesteliv klargjort nødvendige dokumenter til behandling i Kirkerrådet	Nemnd for Gudstjenesteliv, yrkesorganisasjonene i kirken, menigheter	P/B/E + Sum
- Underutvalgene blitt gitt nødvendig sekretærstøtte og ressurser til gjennomføring av planlagte tiltak		
- Alle underutvalg ferdigstilt og oversendt endelig materiale til Nemnd for Gudstjenesteliv		
- Alt materiale fra utprøvinger og evalueringer i menighetene samlet i underutvalgene		
- Underutvalgene vurdert alle utprøvinger og innspill, utarbeidet høringsdokumenter og levert endelig materiale til Nemnd for gudstjenesteliv, NFG.		
2) Utvikling av ny salmebok i to bind fortsatt etter oppsatt plan. Det økumeniske samarbeidet videreført.	De kristne trossamfunnene i Norge	
3) Utarbeidelse av ny tekstbok videreført i henhold til vedtak i kirkerrådet (29/06)		
4) Utarbeidelse av nye liturgiske bøker videreført i henhold til oppsatt plan		
5) Kommunikasjon:		
- involvert menigheter i arbeidet med å foreslå salmer til ny Norsk salmebok	Menigheter, yrkesorg. menigheter	
- engasjert menighetsråd og gudstjenesteutvalg		
- styrket kommunikasjonen gjennom en tydelig visuell profil		
- utviklet og implementert hensiktsmessig kommunikasjonsplan		
- gjennomført tiltak for å styrke kommunikasjon med kirkens medlemmer ihht egen kommunikasjonsplan for gudstjenestereformen		
6) Utarbeidet en felles strategi for implementering av Reform av kirkens gudstjenesteliv, Plan for kirkesmusikk, ny Plan for diaconi og Plan for trøsopplæring.		

Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010	
2008	Kirkerådets forslag til reform av kirkens gudstjenesteliv sendes ut på høring Utarbeide retningslinjer for bruk av kirken, bruk av liturgiske klær og om inventar og utstyr.
2009	Nye ordninger for gudstjenestelivet behandles på Kirkemøtet Behandle sak om liturgiske farger i Kirkerådet og Kirkemøtet Behandle sak om retningslinjer for bruk av kirken, bruk av liturgiske klær og om inventar og utstyr i Kirkerådet og Kirkemøtet.
2010	Nytt ressursmateriell for gudstjenestelivet ferdigstilles og tas i bruk, herunder nye gudstjenestebøker, salmebok i to bind og nye tekstbøker.

3. UNG I KIRKEN

Hovedmål for feltet:	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Styrket arbeidet i forhold til gruppen 18-30 år	Ungdomsarbeidere i kirken, organisasjoner og inst. som forholder seg til denne aldersgruppen	Unge voksne i alderen 18-30 år	B: 290.000 (Totalt til UKM)
			B: 30.000 (Totalt øvrig arbeid)
2) Videreutviklet nettverk og styrket samarbeidet med organisasjoner/institusjoner som driver ungdomsarbeid innen Den norske kirke	Ungdomsarbeidere i kirken, organisasjoner og inst. som forholder seg til denne aldersgruppen, Samarbeidsråd for barn og ungdom, (SBU)	De samarbeidende parter	
3) Arbeidet aktivt i forhold til tverrfaglig utvikling og refleksjon	Ungdomsarbeidere i kirken, organisasjoner og	Ungdomsarbeidere, utdanningsinst..,	

omkring ungdomsarbeid, spesielt i forhold til teologiske, ekklesiologiske, diakonale og pedagogiske aspekt	inst. som forholder seg til denne aldersgruppen	Kirkerådet	
4) Styrket Ungdommens kirkemøte som et viktig fornyende organ i Dnk	Utvælg for ungdomsspørsmål, (UFUNG), Kirkerådet, Samarbeidsråd for barn og ungdom	Utvælg for Ungdomsspørsmål (UFUNG), Kirkerådet	
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:	Samarbeidspartner	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) startet et forarbeid med tanke på arbeid i gruppen 18-30 som sak til Ungdommens kirkemøte og Kirkemøtet. - har kommet i dialog med ansatte på feltet for å hente inn deres erfaringer og refleksjoner - utfordret organisasjoner og institusjoner (utdanning og diakon) til å ha spesielt fokus på denne aldersgruppen - arbeidet i forhold til gudstjenestereformen med tanke på gudstjenestens plass som fellesnever mellom de ulike aldersgrupper, ”fra studentgudstjeneste til høymesse”	Ungdomsarbeidere, organisasjoner innen kirkelig ungdomsarbeid	Ungdom 18-30	
2) - samlet erfaringer fra besøksrunde til org som arbeider med unge i kirken i 06, i en rapport med refleksjon og forslag til tiltak - sørget for tilbakemelding og presentasjon av ulike tiltak som vurderes etablert - sørget for at Utvælg for Ungdomsspørsmål (UFUNG) og Samarbeidsråd for barn og ungdom er sentrale i disse prosessene der dette er aktuelt	Ungdomsarbeidere, organisasjoner innen kirkelig ungdomsarbeid, stud, prestene, Samarbeidsråd for barn og ungdom, Utvælg for Ungdomsspørsmål (UFUNG)	Ungdomsarbeidere, organisasjoner innen kirkelig ungdomsarbeid, stud, prestene, Samarbeidsråd for barn og ungdom, Utvælg for Ungdomsspørsmål (UFUNG)	
3) - Videreutviklet Forum for ungdomsteologi - bidratt i andre aktuelle sammenhenger hvor det drives fagutvikling og systematisering av erfaringer knyttet til kirkelig ungdomsarbeid - samarbeidet med trooppkæringsreformen og andre om utvikling av feltene barneteologi og ungdomsteologi	Ungdomsarbeidere, organisasjoner innen kirkelig ungdomsarbeid, utdanningsinst., trosopplæringssekretariat	De impliserte parter i gjeldene arbeid	

4)	<ul style="list-style-type: none"> - lagt arbeid i at det fremmes gode saker ut fra de unges behov - funnet gode måter å formidle impulser fra Ungdommens kirkemøte til sekretariat og valgt Kirkerådet 	Utvaleg for Ungdomsspersmål (UfUNG), Samarbeidsråd for barn og ungdom, Kirkerådet	Utvaleg for Ungdomsspersmål (UfUNG), Kirkerådet
Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010			
2008	<p>Det vil bli forberedt en sak for Kirkemøtet 2008 ev. 2009 om unge voksne i alderen 18-30 år sin plass i Dnk, både med tanke på ledesarbeid og denne gruppens plass i kirken når de ikke er ledere. Ungdommens kirkemøte er en unik lederutviklingsarena. Med basis i denne arenaen ges det gode muligheter til å videreføre utviklefeltet blant annet i retning av lederutvikling med tanke på å styrke ungdoms deltagelse i den kirkelige rådsstrukturen.</p> <p>Fagutvikling innen ungdomsteologi og andre relevante fagområder. Styrke og viderefør utvikle samarbeid andre aktører på området. Refleksjon over praksis i møte med teorier for å kvalitetssikre og utvikle praksis.</p>		
2009	<p>Stadig evaluere og styrke de strukturer som er lagt i forhold til "Ung i kirken" vil fortsatt være en sentral oppgave. Det vil dessuten være en viktig utfordring å bidra til å styrke unges deltagelse i menighetsarbeid og menighetsråd.</p> <p>Sytematisk videreføring av fagutviklingsarbeidet.</p>		
2010	Den viktigste målsettingen er å opprette en fast stilling på feltet.		

4. DIAKONI

Hovedmål for feltet:	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Plan for diaconi ferdigstilt og vedtatt av Kirkemøtet. Program for implementering forberedt.	Bredt samspill med diaconimiljøet	Menighetsrådene, diakonimedarbeidere av alle kategorier.	B: 40.000 (total, med umtak av rus og overgrep)
2) Utfordringer mht behov for økt kompetanse i menighetene som konsekvens av revisert diakoniplan er definert. Planer for å komme disse behov i møte har blitt lagt.	Utdanningsinst., diaconiinst., trosopplæringssekretariatet, diakonirådgiverne	Ansatte og frivillige diakoniarbeidere. Menighetsråd og	

			diakoniutvalg.
3) Nettverksbygging innen norsk, nordisk, europeisk og verdensvid diakoni er videreført. Relasjoner til institusjonsdiakonien i Norge styrket og videreutviklet.			
4) Hatt fokus på bemanning innen diakonien i forhold til tradisjonelle stillinger og samarbeidsløsninger			
5) Bidratt til at vedtak i sak KM 08/04: Diakonen og den ordinerte tjeneste følges opp. (Jf. Kap. 10, punkt 1)			
6) Økt bevisstheten omkring rusforebygging i Dnk	Relevante kirkelige fagorganisasjoner Den norske kirkes samarbeidsråd for overgrepssproblematikk	Ansatte og frivillige medarbeidere Ansatte, tillitsvalgte og frivillige i Dnk	E: 225.000 B: 75.000 B:30.000 P: 30.000 (overføres fra 06)
7) Bidratt til å forebygge overgrep og til å legge forholdene til rette for god håndtering av overgrepssproblematikk i Dnk			
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:	Samarbeidspartnerne	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Ny, begrenset høring gjennomført før nytt utkast blir fremet for Kirkerrådet i juni. Det har blitt etablert en arbeidsgruppe som planlegger implementering, jf 2.6		Kirkemøtet 07. Menighetsråd, diakoniutvalg, ansatte og frivillige innen diakoni	
2) En enkel undersøkelse gjort høst 07, planarbeidet startet	Utdanningsinst., diakoninst., trooppplæringssekskr., diakonirådgiverne	Diakonale aktører på lokalplan	
3) Styrket samarbeidet med institusjonsdiakonien, blant annet gjennom Fagutvalg for diakoni og kontakt med Diakoniledermøtet. Videreført Kirkerådets funksjon som koordinerende organ og avklart forhold til aktuelle netverk.	Menighetsråd, Diakoniledermøtet mfl		
4) En ad hoc gruppe etablert for kartlegging og planlegging for videre arbeid			
5) Ha gitt innspill til arbeidet. (Jf. Kap. 10, punkt 1)	AlkoKutt, Rus - Oppvekst - Kirke (ROK) og bispedømmekontorene	Primært diakoner, kateketer og ungdomsab. i Dnk	
6) Arrangert ledertreningskonferanse med sikte på å etablere et internt og eksternt nettverk for Dnk.			
Arb. med oppfølging av alkoholvaneundersøkelsen utført av IRIS for	Ansatte og frivillige i		

AlkoKutt.		Dnk	
7) Ferdigstilt flyer om overgrepssproblematiskk og hefte for frivillige om overgrepssproblematiskk. Administert rapportering fra bispedømmekontorene omkring overgrepssproblematiskk. Evaluert oppnevningssperioden for Den norske kirkes samarbeidsråd for overgrepssproblematiskk (SRO)	Den norske kirkes samarbeidsråd for overgrepssproblematisikk (SRO) Bispedømmekontorene Den norske kirkes samarbeidsråd for overgrepssproblematisikk (SRO)	Ansatt og frivillige i Dnk	
Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010			
2008	Det vil være helt avgjørende at ny Plan for diaconi implementeres regionalt og lokalt. I forbindelse med dette planlegges det å avholde en landskonferanse knyttet til planen. Det arbeides også med kompetanseheving inn i målrettet og operativ fase. Arbeid med bemanning innen diakonien konkretiseres og arbeidskonferanse avholdes.		
2009	Arbeid med implementering av planen må fortsette med uforminsket styrke i dette og kommende år. Det vil være viktig at feltet tilføres midler på regionalt og lokalt plan. Det bør blant annet fokuseres på ungdomsdiakonale arbeid og helhetstenking i forhold til plan for trøsopplæring tilstrebes.		
2010			

5. SAMISK KIRKELIV

Hovedmål for feltet:	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) SPRÅK: Økt bruken av samisk språk i De sentralkirkelige råd (DSR) og i Den norske kirke (Dnk) for øvrig	De tre nordligste bispedømmer (fd); Sametinget; statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter.	De sentralkirkelige råd; Alle nivåer innenfor Dnk.	P: 50 000 E: 10 000 Sum: 60 000
2) GUDSTJENESTE: Arbeidet for å systematisere og videreutvikle samisk gudstjenesteliv.	Samiske resurspersoner, og andre innenfor kirkens; lokalt, regionalt og	Utvilagte menigheter i E: (de tre	P:215 000 E:

	nasjonalt.	sør-, hule- og nordsamiske områder.	nordligste bd og Oslo)
			60 000
		Sum:	275 000
3) UNGDOM: Samisk ungdom skal føle seg hjemme i kirken og gis mulighet til engasjement og tjeneste.	De tre nordligste bispedømmer; utvalgte lokalmenigheter, Trosoppl.skr.; De sentralkirkelige råd; Utvalg for ungdomspørsmål (UFUNG); Svenska kyrkan	Samisk ungdom i relevante områder. Trosopplæring tilgjengelig under forutsetning av at midlene det søkes om for 2007 til samisk trosopplæring bevilges).	P: 150 000 (drift) E: 30 000 kr. (Eksterne midler på 30 000 bare tilgjengelig under forutsetning av at midlene det søkes om for 2007 til samisk trosopplæring bevilges).
		Utdanningsfond:	
		P: 90 000	
4) SAMISK TROSOPPLÆRING skal bidra til at barn og unge kan utvikle et trygt selvbiplate hvor kristentroen erfares og ses i sammenheng med samisk trosliv og livstolkning, på eget morsmål.	Trosoppl.skr./undervisn.rådg. i de tre nordl. bispedømmeråd/forsøksmenigh/Kirkelig utdanningssentre i nord (KUN); Samisk høgskole; andre.	Samiske barn og unge 0-18 år	E
5) URFOLK: Holdt ved like og styrket urfolksengasjementet, særlig i nordområdene.	Mellomkirkeig råd (MKR); Kirkenes Verdensråd (KV); Det Lutherske Verdensforbund (LVF); Kirkens Nødhjelp (KN); Norges Samemisjon	De sentralkirkelige råd; urfolk i den verdensvide kirke	P: 85 000
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Utarbeidet rutiner for bruk av samisk, skriftlig og muntlig, og for samisk oversettelsesarbeid.	Primært de to nordligste bispedømmeråd (bdr); Sametinget; aktuelle fylkeskommuner	De sentralkirkelige råd; Alle nivåer innenfor Dnk; fylkeskommune):	P: 50 000 E (fra bispedømmeråd og fylkeskommune):

		samfunnet for øvrig	10 000 Sum: 60 000
2)	Opprettet utvalg for salmer og liturgier, med hovedansvar for lulesamisk og sør-samisk språkområder. Ferdigstilt håndboka "Vuordde Hearrá !" / "Vent på Herren !" på 4 språk; nord-, lule- og sør-samisk og på norsk.	Samiske ressurspersoner, og andre innenfor kirken; lokalt, regionalt og nasjonalt. Samiske menigheter og grupper overalt i landet; øvrige menigheter i landet;	P:215 000 E: (de tre nordligste bd og Oslo) 60 000 Sum: 275 000
3)	a. Avviklet opp til tre møter i ungdomsutvalget b. Gjennomført ledertreningsskurs c. Utarbeidet handlingsplan for arbeid i aldersgruppen 15-18 år (forutsatt ekstern bevilgning på 30 000 kr)	De tre nordligste bispedømmer og Oslo; lokalmenigheter i alle samiske områder; Trosoppl.skr.; De sentralkirkelige råd; Utvalg for ungdomsspørsmål (UflUNG). Samisk ungdom under 30 år som søker kirkelig utdanning.	P: 150 000 (drift) E: (Fortsatt bevilgning til Samisk trosopplaring) 30 000 kr. Utdanningsfond: P: 90 000 E
4)	Har oppnådd målsettingen gjennom verdikonferanse, samisk nettsted, og materiellutvikling.	De tre nordligste bispedømmer; Kirkelig utdanningssentter i Nord (KUN), Samisk høgskole.	
5)	Fulgt opp utfordringene på urfolksfeltet fra Kirkenes Verdensråd's generalforsamling i Porto Alegre 2006, og særlig fokus på urfolks språk. Fulgt opp arbeidet med Kirkenes Verdensråd's urfolksprogram, i samarbeid med Mellomkirkelig råd. Gitt innspill til etableringen av Det Lutherske Verdensforbund's urfolksprogram. Gitt innspill til urfolksarbeid i nordområdene.	Mellomkirkelig råd, Kirkenes Verdensråd, det Lutherske Verdensforbund, Kirken Nødhjelp	De sentralkirkelige råd, urfolk i den verdensvide kirke
Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010			
2008	Ett av flere viktige målsettinger er at samisk kirkeliv skal fremstå mer samlet og med et mer gjennomarbeidet gudstjenestemateriell.		Salme- og liturgiarbeidet går parallelt med og er avhengig av det som skjer innenfor bibeloversettelsesarbeidet. Dette skjer som

	<p>tidligere i samarbeid med bibelselskapene i Finland, Sverige og Norge.</p> <p>Satsingen på gudstjenestefeltet, med intensivering av arbeidet på lulesamisk og sørsamisk må ha gitt konkrete resultat. Eksempler er ferdigstilling av sørsamisk liturgi og deler av liturgien på lulesamisk: høymesse, dåp, vigsel</p> <p>Samisk kirkeråd's ungdomssatsing må være sikret økonomisk ved en 100 % stilling. Teologisk og kristendomsfaglig arbeid i samisk kontekst skal styrkes gjennom og i samarbeid med utdanningsinstitusjonene, bl.a. KUN og Samisk høgskole.</p> <p>Sørsamisk kirkeliv skal være sikret en forutsigbar økonomi, i første fase innenfor rammen av kirkelige reformer.</p> <p>Fortsatt arbeid med å styrke bruken av samisk språk i kirken; lokalt, regionalt og nasjonalt.</p> <p>Samisk diakoniarbeid skal styrkes med utgangspunkt i Ressurshefte for samisk diaconi.</p> <p>Samisk trooppplæring skal arbeide ut fra behovene i samisk kirkeliv både i sør-, lule- og nordsamiske områder gjennom regionale konferanser, digitalt materiell og faglig grunnlagstenkning om innholdet i trooppplæringen.</p> <p>2009 Koordinering av samisk trooppplæring styrkes gjennom etablering av 2 koordinatorstillinger innenfor Nidaros og Sør-Hålogaland bispedømme med samisk språk- og kulturkunnskap. Arbeidet med materiellutvikling i samarbeid med aktuelle aktører fortsetter.</p> <p>2010 Fortsatt arbeid med å sikre grunnlagsmateriale innenfor bibel og gudstjenestemateriell. Samisk liturgisk materiell skal være mer tilgjengelig overalt innenfor Den norske kirke. Tydeliggjøring av samisk kirkeliv som ressurs også innenfor det øvrige kirkeliv. Samisk nettsidt skal ha etablert samarbeid med materiellutviklere med sør-, lule- og nordsamisk språkkunnskap, og innarbeidet resultater fra faggrupppearbeidet i trooppplæringen. Arbeidet med lulesamisk og sørsamisk bibeloversettelse fortsetter.</p>
--	--

6. KULTUR OG KIRKEMUSIKK

Hovedmål for feltet:	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
----------------------	--------------------	-----------	----------------

	Seksj Bem./forsv	Musikernes fellesorganisasjon	B: 20 000,-
1) Utarbeidet nytt forslag til ”Plan for kirkemusikk” for høring og forberedt implementering.	Norske kirkeakademier, Kirkelig Kulturverksted		P: kr 1 125 000,-
2) Bidratt til å igangsette kirkelig nettverk for kultur med koordinerende instans.			
3) Revidert regelverk for bruk av kirker og regler for inventar og utstyr.			
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:			
1) Opprettet en arbeidsgruppe for kirkemusikk, forberedt tjenlig høringsrunde for ny plan samt forberedt sak om kirkemusikk til Kirkerådet, jf 2.6	Einar Solbu kulturdialog, Oslo bispedømmerråd, Oslo fellestråd, koordinerende instans, Kultur- og kirkedepartementet, Kulturrådet		P: kr 1 125 000,-
2)			
- Bidratt til oppstart av regionalt senter i Oslo med koordinerende instans. - Bidratt til gode finansieringsordninger gjennom kontakt med Kulturrådet, departementet og andre instanser. - Oppnevnt styremedlemmer og styreleder til koordinerende instans.			
3) Startet arbeidet med å revide regler for bruk av kirken med sikte på forenkling og klargjøring, samt gjennomgå regler for inventar og utstyr (jf. gudstjenestereformen (KM 7/05))	Liturgisk Urvalg og Nemnd for Gudstjenesteliv		
Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010			
2008 Behandle plan for kirkemusikk i Kirkerådet og Kirkemøtet Bidratt til at regionale kultursentra med koordinerende instans har kommet inn som en fast post på Statsbudsjettet.			
2009 Utvidet nettverket med flere regionale sentra i regi av koordinerende instans for nettverket. Nettverket er i gang med prosjekter og tiltak for samarbeid mellom kulturinstitusjoner og kirken.			
2010 Nettverket er utvidet med flere regionale sentra og dekker hele landet med arbeid på feltet.			

7a. ØKUMENIKK

Hovedmål for feltet:	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Bidratt til en aktiv forberedelse, deltagelse og oppfølging av EEA 3 i Sibiu	Nye Norges Kristne Råd, Den katolske kirke i Norge, nordisk delegasjon, Økumeniske organisasjoner, Porvoo, GEKE	Delegater, Nasjonale søsterkirker, europaisk nettverk	P: 350.000
2) Bidratt til å styrke og koordinere europeisk kirkesamarbeid	Nye Norges Kristne Råd, Den katolske kirke i Norge, nordisk delegasjon, Økumeniske organisasjoner, Porvoo, Community of Protestant Churches in Europe (Leuenberg)		
3) Sluttført avtalen med Den Evangelisk Lutherske Frikirke ”To kirker – en tro”	Den evangelisk lutherske frikirke.	Kirkemøtet 2007	
4) Styrket kontakten til Kirkenes Verdensråd	Kirkenes Verdensråd	Kirkenes Verdensråd	P
5) Arbeidet med ekklesiologi			
6) Viderefutviklet relasjonen til ortodokse kirker i Norge og i Europa	Nye Norges Kristne Råd, Norsk Teologisk Samtalesforum, Kirkenes Verdensråd Porvoo, Konferansen av Kirker i Europa, Svenska kyrkan, Det Lutherske Verdensforbund		

7) Arbeidet med lokaløkumenikk	Nye Norges Kristne Råd, Bispedommene		
8) Videreutviklet kontakten med lutherske søsterkirker	Igreja Evangélica de Confissão Luterana no Brasil (IECLB), Evangelical Lutheran Church of Southern Africa (ELCSA)		
9) Styrket informasjonsarbeidet om økumeniske relasjoner			
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:			
	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Bidratt til en aktiv forberedelse, deltagelse og oppfølging av EEA 3 i Sibiu - forberedt EEA 3 på nasjonalt, nordisk og europeisk nivå og fulgt opp delegasjon og arbeid med konferansen under og etter EEA 3. - bidratt til å styrke spiritualitetsperspektivet i europeisk kirkesamarbeid - formidlet Den norske kirkes arbeid med religionsdialog lokalt, nasjonalt og internasjonalt til det europeiske kirkefellesskapet	Nye Norges Kristne Råd, Den katolske kirke i Norge, nordisk delegasjon, Økumeniske organisasjoner, Porvoo, Community of Protestant Churches in Europe (Leuenberg)	Delegater, Nasjonale søsterkirker, europæisk nettverk	P: 350.000
2) Bidratt til å styrke og koordinere europeisk kirkesamarbeid - forberedt og deltatt i Konferansen av Kirker i Europas sentralkomite og i kommisjonsarbeidet - Deltatt ved økumeniske samlinger i Norden og Europa for øvrig.	Nye Norges Kristne Råd, Den katolske kirke i Norge, nordisk delegasjon, Økumeniske organisasjoner, Porvoo, Community of Protestant Churches in Europe (Leuenberg)		
3) Sluttført avtalen med Den Evangelisk Lutherske Frikirke ”To kirker- en tro” - gjennomført høringsprosess, drøftelser og saksforberedelse til Kirkemøtet 2007.	Den Evangelisk Lutherske Frikirke	Kirkemøtet 2007	Kirkemøtet 2007
4) Styrket kontakten til Kirkenes Verdensråd - deltatt i sentralkomiteen, kommisjonene, møter og konferanser. - bidratt i Kirkenes Verdensråds arbeid med økonomisk globalisering i interreligiøs dialog	Kirkens Nødhjelp	Kirkenes Verdensråd	P

5) Arbeidet med ekklesiologi - gjennomført seminar i TN våren 2007, arbeidet med ekklesiologidokument, ekklesiologiseminar, og utarbeidet et studiedokument og avviklet et seminar om kirkens rolle i forsoningsarbeid i regi av TN.	Nye Norges Kristne Råd, Norsk Teologisk Samtalesforum, Kirkenes Verdensråd
6) Videreutviklet relasjonen til ortodokse kirker i Norge og i Europa - deltatt i Porvoo-Konferansen av Kirker i Europa/ortodokse kirkers ekklesiologikonferanse, deltatt i den internasjonale luthersk-ortodokse dialogkommisjonen, kontakt med Svenska kyrkan om forholdet til ortodokse kirkene og videreutviklet Barentssamarbeidet.	Porvoo, Konferansen av Kirker i Europa, Svenska Kyrkan, Det Lutherske Verdensforbund
7) Lokaløkumenisk arbeid - etablert samarbeid med bispedømmerådene staber og styrket arbeidet med partnerskap mellom menigheter/prostier/bispedømmene i utlandet	Nye Norges Kristne Råd, Bispedømmene
8) Kontakt med lutherske søsterkirker - samarbeidsavtale med de lutherske kirkene i Brasil (IECLB) og i Sør-Afrika (ELCSA) er fulgt opp gjennom løpende kontakt	Igreja Evangélica de Confissão Luterana no Brasil (IECLB), Evangelical Lutheran Church of Southern Africa (ELCSA)
9) Styrket informasjonsarbeidet om økumeniske relasjoner - brukt www.kirken.no aktivt som kanal for informasjon om økumenisk arbeid, relasjoner og avtaler og styrket kontakten med bispedømmene om økumeniske spørsmål Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010	
2008 Fordypet allerede eksisterende og bygget ut kontakter og nettverk med samarbeidspartnerne nasjonalt og internasjonalt	
2009 Bidratt til større koordinering av arbeidet mellom økumeniske organisasjoner nasjonalt og internasjonalt, spesielt i Europa	
2010 Bidratt til en aktiv forberedelse, deltagelse og oppfølging av Det Lutherske Verdensforbunds generalforsamling i Stuttgart	

7b) RELIGIONSDIALOG

Hovedmål for feltet:	Samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Styrket Dnk's rolle i den internasjonale og nasjonale tros og livssynssdialog	T. Bakkevig Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL), Kontaktr- gruppene, World Conference of Religions for Peace, European Council for Religious Leaders, Utenriksdepartementet	Tros- og livssynssamfunn	P/5000//
2) Gitt inspirasjon i religionsmøtet	Nye Norges Kristne råd, bispedømme- kontakter for Mellomkirkelig råd, Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL)	Lokalmenig- hetene og deres ansatte	P 50000//
3) Fulgt opp Kirkemøtets vedtak om integrering og dialog	Flykninge-netverket	Statlige og kommunale myndigheter	P/2500//
4) Utviklet gode samarbeidsrutiner med ulike sentere for lokal religionsdialog	St.Ph.Centre, F&R, Svenska kyrkan	Sentrale aktører sentralt og regionalt	P 25 000//
5) Arbeidet aktivt med informasjonsspredning og bygget opp en ressursbank		Menigheter, Bispedømmene, media	
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:	Samarbeids- partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum

1) Styrket Dnk's rolle i den internasjonale og nasjonale tros og livssynssdialog	<ul style="list-style-type: none"> - Systematisert arbeid innen feltet interreligiøse engasjement - Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) og kontaktgruppen er sikret som gode arenaer for både religions-politiske og religionsdialogiske spørsmål. - Sluttført dokumentet ”Troende møter troende” i rammen av TN. Dokumentet er gjort kjent og brukt av relevante målgrupper. - Kontaktene med de politiske myndigheter er fulgt opp - Videreført arbeidet med religionsdialog i Det hellige Land 	T. Bakkevig Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL), Kontaktgruppen med Islamsk Råd Norge og Det Mosaiske Trossamfund. World Conference of Religions for Peace, European Council for Religious Leaders, Utenriksdepartementet	Tros- og livssynssamfunn /5000/
2) Gitt inspirasjon i Religionsmøtet	<ul style="list-style-type: none"> - Bisia biskoper, bispedømmerad og andre kirkelige organisasjoner på fagdager, temsamlinger, strategidøflinger og ulike typer dialogmøter - Økt antall lokale religionsmøter - ”Veileddning i religionsmøtet” har i 2007 vært et dokument det er arbeidet med i alle bispedømmer ROM-prosjekts prosjektleder har... - Fortsatt reisevirksomheten til ulike deler av landet hvor religionsmøtet er aktuelt/kan gjøres aktuelt - Som utgangspunkt for religionsmøtet er det lagt vekt på at arbeidet ikke bare bør legge vekt på samtalere, men like mye stimulere til delaktighet i ulike typer aksjoner /temksamlinger utfra tiltak som har med internasjonal diaconi, klima og miljø å gjøre 	Nye Norges Kristne Råd, BD-kontakter for Mellomkirkelig råd, Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL)	Lokalmenigheterne og deres ansatte 50000//
3) Fulgt opp Kirkemøtets vedtak om integrering og dialog	<ul style="list-style-type: none"> - Koordinere arbeidet med religionsdialog og integrering og arbeide for at Kirkemøtets vedtak om religionens betydning for integreringsarbeidet blir tydeliggjort i kontakt med statlige og kommunale myndigheter. 	Flyktringe-nettverket, Churches' Commission for Migrants in Europe	Statlige og kommunale myndigheter 2500/
4) Utviklet gode samarbeidsrutiner med ulike sentre for lokal religionsdialog	<ul style="list-style-type: none"> - Arrangert minst en studieur til Leicester/St. Philip Centre - Holdt løpende kontakt med ”Folkekirken og religionsmoede” - Etablert gode samarbeidsrelasjoner til Den svenska kyrkans nystartede 	St.Ph.Centre, Folkekirken og Religionsmoede, Svenska kyrkan	Sentrale aktører sentralt og regionalt 25 000//

	dialogprosjekt		
-	Videreført kontakten med Emmaus-senteret i Oslo		
5) Arbeidet aktivt med informasjonsspredning og bygget opp en ressursbank			
-	Aktivt brukt media for å få frem Den n. kirkes syn i aktuelle saker vedr. tros og livssynsdialog		Menigheter, Bispedømmene, media
-	Ulike typer erfaringer fra det flerreligiøse møtestedet er gjort tilgjengelig på internett under diverse temaer på Den norske kirkes egen nettside.		
-	ROM-prosjektet har lagt ut sine viktigste funn under temaet "religionsmøte" – og har aktivt oppfordret menigheter, prosti og bispedømmer til å bruke denne siden aktivt.		
-	"Veiledering til religionsmøte" er trykket i hendig format, slik at tilgjengelighet og brukervennlighet økes. TNs "Troende møter troende" er ferdig distribuert til menighetene, og religionsteologisk seminar er gjennomført.		
Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010			
2008	Styrke Den norske kirkes rolle og bidrag til den internasjonale, nasjonale og lokale tros og livssynsdialog.		
2009	Styrke Den norske kirkes rolle og bidrag til den internasjonale, nasjonale og lokale tros og livssynsdialog.		
2010	Styrke Den norske kirkes rolle og bidrag til den internasjonale, nasjonale og lokale tros og livssynsdialog.		

7C) MISJON OG EVANGELISERING

Hovedmål for feltet:

Samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
Misjonsorganisasjonene i Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM), Bispedømmene	Menighetene	B+E
Misjonsorganisasjonene, Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA), andre kirkelige aktører	Menighetene, andre kirkelige aktører	B+E

	Bispedømmene Nye Norges Kristne Råd, Kirkens Nødhjelp	Økumeniske organisasjoner, Samarbeidskirker i Europa og Sør, menighetene	B+E
3) Bidratt til arbeid med misjon i de økumeniske organisasjoner, i kirkesamarbeid i Europa/Norden - og aktivert Den norske kirkes forhold til misjonsorganisasjonenes samarbeidskirker i sør	Misjonsorganisasjonene i Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM), Bispedømmene Kirkens Nødhjelp		
4) Styrket Den norske kirkes kommunikasjon og informasjon om misjon på nettet, innenfor rammen av Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM)	Misjonsorganisasjonene i Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM)	Menighetene, Andre kirkelige aktører, Allmennheten	B+E Sum 1-4: B=268.000 E=267.000
5) Vært en aktiv deltager og koordinator i kirkelige nettverk som arbeider med spiritualitet og møte med nyåndeligheten	Arealplogen Retreatevegelsen Utdanningsinstitusjoner Presteforeningen, Kirkeakademiene Nye Norges Kristne Råd	Menighetene, Andre kirkelige aktører, Nyåndelige miljøer	B
6) Fulgt og gitt innspill til arbeidet med nye menighetsformer og misjonal menighetsutvikling	Deltagere i nettverket "Senter for menighetsutvikling", Bispedømmene, Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)	Menighetene	B Sum 5-6: B= 85.000
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:	Samarbeids- partnerne	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Forberedt og fulgt opp relevante saker i Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM) og i SMMs fellessamling med misjonskonsulentene samt i Samarbeidsråd for menighet og misjon -Praktisk arbeidsgruppe	Misjonsorganisasjonene i Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM), Bispedømmene	Menighetene	B+E
2) Gjennom Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM) (se over), gjennom foredrags- og informasjonsvirksomhet og gjennom strategisk nettverksarbeid	Misjonsorganisasjonene, Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA), Bispedømmene Nye Norges Kristne Råd, Kirkens Nødhjelp	Menighetene, andre kirkelige aktører	B+E

3) Deltatt i Konferansen av Kirker i Europas misjonsprosjekt, samarbeidet aktivt med Det Lutherske Verdensforbuds misjonsavdeling, gitt innspill til arbeid med misjon i Kirkens Verdensråd, Porvoo- og Leuenbergfellesskapet, deltatt i samling for nordiske misjonsledere, fremmet vennskapssamarbeid, invitert gjester fra kirker i sør og trukket dem mer aktivt inn i Den norske kirkes arbeid	Misjonsorganisasjonene, Bispedømmene, Kirkens Nødhjelp	Økumeniske organisasjoner, Samarbeidskirker i Europa og Sør, menighetene	B+E
4) Redigert næverende stoff på kirken.no, samlet og lagt inn nytt stoff, utnyttet den nye nettverksportalen mer offensivt og aktivt	Misjonsorganisasjonene i Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM)	Menighetene, andre kirkelige aktører, allmennheten	B+E Summ 1-4: B=268.000 E=267.000
5) Arrangert en samling for retreatbevegelsen og 2 møter i Samrådsgruppa for nyreligiositet. Gitt faglige innspill, formidlet informasjon og drevet nettverksarbeid.	Areopagos Retreatbevegelsen Utdanningsinstitusjoner Presteføreningen, Kirkeakademiene, Nye Norges Kristne Råd	Menighetene, Andre kirkelige aktører, Nyåndelige miljøer, allmennheten	
6) Deltatt på konsultasjoner, i nettverksmøter og drevet strategisk nettverksarbeid	Deltagere i nettverket "Senter for menighetsutvikling", Bispedømmene, Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)	menighetene	B Sum 5-6: B=85.000
Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010			
2008	Videreutvikle Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM)-samarbeidet i tråd med en ny strategiplan som skal lages for perioden 2008-2010		
2009	Fortsette å integrere og fordype arbeidet med misjon og økumenikk		
2010	Bygge videre relasjoner mellom Den norske kirke og NORUME-nettverket		

7d. Fred, rettferdighet og menneskerettigheter

Hovedmål for feltet:	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum

				P/B/E + Sum
1) Styrket det politiske arbeidet for integrering av innvandrere og flyktninger	Flyktninggenettverket Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE), Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMD), Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) Norsk Organisasjon for Asylsøkere (NOAS), Flyktningerådet Amnesty	Menighetene, Statlige og kommunale myndigheter, offentligheten		
2) Styrket engasjementet for Midtosten	Kirkens Nødhjelp, Utmarksdepartementet	Menighetene, Statlige myndigheter, Nye Norges Kristne Råd		
3) Utformet Den norske kirkes posisjon på økonomisk globalisering og global rettferdighet	Forum for utvikling og miljø, Kirkens Nødhjelp	Menighetene, Statlige myndigheter, Økumeniske samarbeidsorganisasjoner		
4) Styrket Den norske kirkes engasjement i klima og miljøpolitikken	Miljøverndepartementet, Kirkens Nødhjelp, Kirkenes Verdensråd	Menighetene, Statlige og kommunale myndigheter, offentligheten		
5) Videreført arbeidet med religionsfrihet	Kirkenes Verdensråd, Kirkens Nødhjelp, Det Lutherske Verdensforbund, Oslokoalisjonen	Statlige myndigheter, misjonsorganisasjoner		
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum	
1) - Fulgt opp vedtak fra Kirkemøtet 2006 - Gjort bruk av nettverket i Kirkegård nettværk for integrering av innvandrere og	Flyktninggenettverket Utlendingsnemnda (UNE), Utlendingsdirektoratet	Menighetene, Statlige og kommunale myndigheter,		

flyktninger	(UDI), Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI), Arbets- og inkluderingsdepartementet (AID) Norsk Organisasjon for Asylsøkere (NOAS), Flyktningrådet Amnesty Oslo bispedømme	offentligheten
2) - Revidert Dnks Midt-Østen strategi - Vist solidaritet med kirkene og styrket det kristne nærværet i området - Bidratt til den norske og internasjonale politiske debatten om Midt-Østen - Arbeidet inn mot stiftelsen ”Olieberget” med tanke på støtte til den palestinske befolkning Kirkens Nødhjelpe	Kirkens Nødhjelpe, Utviklingsdepartementet	Menighetene, Statlige myndigheter, Nye Norges Kristne Råd
3) - Jobbet frem et posisjonsdokument for Den norske kirke på Kirkenes Verdensråds AGAPE-dokument og skissert en oppfølging av AGAPE i Den norske kirke. - Fremmet en sak om global økonomisk rettferdighet på kirkemøtet 2007 - Deltatt i AGAPE- prosessen i Kirkenes Nødhjelpe	Forum for utvikling og miljø, Kirkens Nødhjelpe	Menighetene, Statlige myndigheter, Økumeniske samarbeidsorganisasjoner
4) - Arrangert en økumenisk gudstjeneste på Verdens miljøverndag i Tromsø i juni - Reist klima og miljø som et bredt økumenisk spørsmål - Løftet miljøspørsmålene opp som en bred inter-religiøs utfordring - Samarbeidet med Afrikanske kirkesamfunn om klima og miljøutfordringene	Miljøverndepartementet, Kirkens Nødhjelpe, Kirkenes Verdensråd	Menighetene, Statlige og kommunale myndigheter, offentligheten
5) - Gjennomført prosjektet Misjon og Menneskerettigheter under Oslokoalisjonen - Loftet opp og belyst den vanskelige situasjonen til de kristne kirker i Midt-Østen	Kirkenes Verdensråd, Kirkens Nødhjelpe, Det Lutheriske Verdensforbund, Oslokoalisjonen	Statlige myndigheter, misjonsorganisasjoner

Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010

- 2008:** Styrke kirkens rolle som forsvarer av menneskerettighetene og gjøre kirken til en tydeligere og mer premissgivende aktør i samfunnsdebatten
- 2009** Styrke kirkens rolle som forsvarer av menneskerettighetene og gjøre kirken til en tydeligere og mer premissgivende aktør i

samfunnsdebatten
2010 Styrke kirkens rolle som forsvarer av menneskerettighetene og gjøre kirken til en tydeligere og mer premissgivende aktør i samfunnsdebatten

7e) Lokal kirke i et globalt fellesskap (Den norske kirkes nord/sør informasjon (KUI))

Hovedmål for feltei:	Prosjektmidler på feltei: Norad (rammeavtale om informasjonsstøtte nord/sør-spørsmål)		
	Samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Bidratt til at liturgisk materiale fra søsterkirker i Sør er utviklet, gjort tilgjengelig og markedsført overfor norske menigheter	Nye Norges Kristne Råd, Institutt for Kristen Oppsedning, bispedømmene	Menigheter og organisasjoner	E: 65.000
2) Styrket det internasjonale solidaritetsarbeid i norske menigheter gjennom bl.a. vennskaps- og kultursamarbeid, samt prosjektstøtte	Bispedømmene, Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM), Nye Norges Kristne Råd, Kirkens Nødhjelp, Institutt for Kristen Oppsedning	Menigheter, organisasjoner, folkehøyskoler,	E: 175.000
3) Bidratt til økt engasjement for oppfølging av Kirkemøte-saken ”Hiv&aids som en utfordring til Dnk” og Kirkemøte-saken ”Forbruk og rettferd” (inkl. miljø)	Nye Norges Kristne Råd, Kirkens Nødhjelp, Institutt for Kristen Oppsedning, Kirkens bymisjon, Grønn hverdag		E: 80.000
4) Bidratt til økt satting på økumeniske og internasjonale spørsmål i kirkelig utdanning	Nye Norges Kristne Råd, Kirkens Nødhjelp	kirkelige utdan.institusjoner	E: 15.000

5) Videreutviklet nettsidene <u>www.kui.no</u>, med spesielt henblikk på ungdom	Målgruppe	kirkelig ungdom (15 - 25)	E: 40.000
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:	Samarbeids-partnere	Se ovenfor	P/B/E + Sum
1) Redigert materiell til Skaperverkets dag, Nord/sør-søndagen, MR-søndagen og Verdens aiddsdag. Videreført markedsføring av "Syng håp" og Porto Alegre-heftet gjennom verksteder og gudstjenester.			
2) Avholdt Vennskapskonferanse Ålesund (Jan). Planlagt og gjennomført "Kulturprosjekt Ghana" (research-tur og kulturmøte-turné mars-sept). Gitt økonomisk støtte til lokalmenigheter om nord/sør-informasjonstiltak på bakgrunn av sørKirkeens Neddelpader.			
3) Kurset ungdom og ledere i materiell "Positiv" og "En kropp". Ferdigutviklet ressurshefte "Ny grøn kirkebok". Bidratt til Verdens miljødag, Tromsø, og ny Kirkemøte-sak om miljø og økonomisk rettferd			
4) Arrangert fagdag for kirkelige utdanningsinstitusjoner om "økumeniske og internasjonale spørsmål i kirkelig utdanning"			
5) Initiert nytt tiltak innen IKT-basert læring, basert på ungdom			
Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010			
2008	Videreføre KUUs arbeid i overensstemmelse med 4-årig strategiplan (2007-2010)		
2009	Videreføre KUUs arbeid i overensstemmelse med 4-årig strategiplan (2007-2010)		
2010	Videreføre KUUs arbeid i overensstemmelse med 4-årig strategiplan (2007-2010)		

8. KIRKE OG SAMFUNN

Hovedmål for feltet:	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1. Miljø, forbruk og rettferd: Forankret og konkretisert kirkens engasjement i spørsmål som angår miljø, forbruk og rettferd	Den norske kirkes nord/sør informasjon (KUJ), Kirkens Nødhjelp, Norges kristne	Bispedømmene, menighetene, offentligheten	B: 15.000 P: 120.000 E: 500.000

gjennom nettverkshøgging og aktiviteter	råd, KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon, Presteforeningen, Stiftelsen Korsvei, misjons-, ungdoms-, solidaritets-, og miljøorganisasjoner, Grønn Hverdag, Forum for utvikling og miljø, Stiftelsen Fairtrade/ Max Havelaar, European Christian Environmental Network (ECEN)	Bioteknologinemnda, De nasjonale forskningsetiske komiteer	Bispedommene, menighetene, offentligheten	P: 80.000 (overført tildeiling fra 2006)
2. Bioteknologi: Bidratt til at Den norske kirke er en etisk premissleverandør og kritisk samtalpartner for forskning, lovgivning og samfunnsutvikling på feltet bio- og genteknologi	Nasjonal gruppe for funksjonshemmede. KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon, Kirkedepartementet, rådgivere i Kirkerådet og på bispedømmekontorene.	Den norske kirke, offentligheten, andre tros- og livssynsorganisasjoner.	B: 30.000	
3) Funksjonshemmede i kirken: Arbeidet med praktisk tilrettelegging, holdningsskapende arbeid og teologisk nytenkning med sikte på å inkludere mennesker med fysisk funksjonshemming.	Helse- og sosialdepartementet, SOR Samarbeidsrådet for mennesker med psykisk utviklingshemming, Stiftelsen SOR	Kirkelig ansatte, menighetsråd og kommunale tjenesteytere	E: 42.000 ? (overført overskudd fra 06)	
4) Inkludering av mennesker med utviklingshemming: Arbeidet for å gi mennesker med utviklingshemming mulighet til å delta i fellesskapet i kirken.	Urvalg for kjønn og likestilling (UKL), Norsk Kvinnelig Teologforening (NKTTF), Nordisk ekumenisk kvinnekomite (NEKK), Norsk økumenisk kontaktforum for kvinner (NØKK), Women in Church	Bispedømmerådene, de sentralkirkelege råd, kirkelig tilsatte	B: 40.000	
5) Kjønn og likestilling: Arbeidet for et likeverdig og likestilt fellesskap av kvinner og menn blant annet ved at kjønnsperspektiver integreres i kirkelig virksomhet, spesielt gjelder dette Kirkerådets ulike fagområder og bispedømmerådene.				

	and Society (WICAS)	Relevante rådgivere på bispedømmekontorene	Bispedømmerådene	
	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum	
6) Bidratt til felles faglig forståelse og tettere samarbeid med bispedømmerådene				
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:				
1) Bygget nettverk med hovedfokus på å informere og forplikte menighetene i et engasjement for miljø, forbruk og rettferd i forbindelse med fasteaksjon og miljøuken i juni og Skaperverkets dag. Sentrale tiltak vil være arbeid i forbundelse med Kirkens Nødhjelps fasteaksjon (Klimafokus) og oppfordring til alle menigheter om å bli ”grønn” (materiell og nettsider); deltatt i forberedelsen av miljøgudstjeneste i forbundelse med FNs markering av Verdens miljøverdag 2007 i Tromsø (utarbeidelse av materiell og informasjon til alle landets menigheter). Arbeidet med miljøfytårmertifisering på alle plan i kirken er et tredje viktig område, herunder også arbeidet med sertifisering av Kirkerådets sekretariat (som del av Grønn stat - arbeidet), flere andre organisasjoner og Kirkens hus. Det skal dessuten utarbeides en rapport om miljøarbeidet til årets Kirkemøte.				
2) Tilrettelagt for et bredt engasjement i Den norske kirke gjennom tilrettelegging av informasjons- og diskussionsmateriell, bl.a. på nettsidene, samt besøk og seminarer på menighetsnivå				
3) Dette gjøres ved et stabilt samarbeid med interne, eksterne og internasjonale samarbeidspartnere. Med bakgrunn i sak KM 13/06 og 11/06 bør Dnk også på dette feltet være en premissleverandør for samfunnet. Vedtaket i sak KM 13/06 følges opp blant annet ved at Kirkerådet tar initiativ overfor KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon og Kirkedep. om å nedsette arbeidsgruppe med sikte på å utforme en felle arbeidsgiverpolitikk.	Arbeidsgivere i Dnk. Menigheter og nasjonale myndigheter Ungdom med funksjonshemninger	KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon, Kirkedepartementet		
Gitt innspill, med bakgrunn i sak KM 11/06 og UNMK 8/06, som kan bidra til at funksjonshemming løftes fram som et tema i arbeid med integrering av innandøtre.	Mellomkirkelig råd			
4) Fulgt opp og videreutviklet fagområder og samarbeidsrelasjoner med utgangspunkt i konferansen ”Rett til å være et helt menneske?”, avholdt i 06. Utarbeidet plan for å sikre like muligheter for mennesker med	Sosial- og helsedirektoratet og Stiftelsen SOR – Samarbeidsrådet for	Kirkelig ansatte, menighetsråd, integregeringskonsulentene		

	funksjonshemming og mennesker med utviklingshemming, utviklet nettkurs om retten til å være et helt menneske og bidratt til fagutvikling og oppfølging av samarbeidspartnere.	mennesker med utviklingshemming	og kommunale tjenesteytere
5)	Fullført arbeidet med å utrede kirkas forhold til likestillingssloven, videreforsmillet forskning som gjelder kjønns- og likestillingsspespektiv på kirkelig virksomhet, startet arbeidet med ny strategiplan for feltet og bidratt til at det jobbes strategisk for at alle felt/temaområder innarbeider et likestillingsperspektiv.	Likestillingsombudet	Kirkelig virksomhet
6)	Forberedt tverrfaglig samarbeidskonferanse som et fellesprosjekt i sesjonen med tanke på 2008	Ansatte i bispedømmerådene	Bispedømmerådsansatte og andre tilknyttet bispedømmerådet
Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010			
2008	<p>Kjønn og likestilling: Hovedoppgaven er å ferdigstille ny Strategiplan for kjønn og likestilling. Det er avgjørende at kirken som helhet involveres og ansvarligjøres. Integrering forutsetter en ikke ubetydelig grad spesialisering. For at kjønns- og likestillingsspespektiver skal integreres i tilstrekkelig grad i den løpende virksomheten, vil det være nødvendig at personaressursene på feltet styrkes.</p> <p>Funksjonshemmede og mennesker med psykisk utviklingshemming: Feltet må fortsatt videreutvikles i samarbeidet med interne, eksterne og internasjonale samarbeidspartnere. Målsettingen om å inkludere flere funksjonshemmede i kirkelig arbeidsliv vil blant annet kreve oppmerksomhet om praktisk og annen tilrettelegging. Når det gjelder mennesker med psykisk utviklingshemming vil det være en målsetting å bidra til at ikke minst virksomheten i de bispedommene som enda ikke har integreringskonsulent, styrkes.</p> <p>Miljø, forbruk og rettferd: Arbeidet med informasjon, nettværksbygging og konkretisering av kirkens totale engasjement på feltet videreføres. Både dette og kommende år må oppmerksomheten om og engasjementet for miljøspørsmål holdes oppe. Det vil dessuten være en utfordring å skaffe eksterne midler til veie som kan øke innsatsen på regionalt og lokalt plan.</p> <p>Bioteknologi: En vil forsette arbeidet med informasjon og motivasjon for bredt engasjement og deltagelse i vanskelige etiske veivalg. Å følge med på det som skjer innen medisinsk bioteknologi og fra lovgivers side er nødvendig, og å ta stilling til ulike problemstillinger er en krevende oppgave. I kommende år er det viktig at Dnk fortsetter å være en serie premissleverandør i den offentlige debatten.</p>		
2009	<p>Kjønn og likestilling: Implementering av ny Strategiplan for kjønn og likestilling vil være den viktigste utfordringen. I denne sammenhengen vil det være en utfordring å få fram kjønns- og likestillingsspespektiv som en positiv verdi og en ressurs i alt kirkelig arbeid.</p> <p>Funksjonshemmede og mennesker med psykisk utviklingshemming: Implementering av planer for feltene vil ha hovedfokus.</p> <p>Miljø, forbruk og rettferd: Fokus opprettholdes: Arbeidet med informasjon, nettværksbygging og konkretisering av kirkens engasjement på feltet videreføres. Det samme gjelder Bioteknologi som felt.</p>		

2010	Implementering av planer på de ulike feltene og å holde opp fokus på miljøspørsmål vil fortsatt være hovedutfordringen. Det er en målsetting, som er ambisios, at store deler av Drks virksomhet skal være miljøsertifisert på dette tidspunktet.
-------------	---

9. INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Hovedmål for feltet:

1) Kommunikasjonsstrategi

Har fulgt opp Kirkemøte-vedtaket om kommunikasjonsplattform ved å sørge for utarbeiding av kommunikasjonsstrategier for de sentralkirkelige råd

	Samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Kommunikasjonsstrategi Har fulgt opp Kirkemøte-vedtaket om kommunikasjonsplattform ved å sørge for utarbeiding av kommunikasjonsstrategier for de sentralkirkelige råd	Andre avdelinger Bispedømmer Menigheter Eksterne konsulenter	Andre avdelinger Bispedømmer Menigheter Menigheter. Bispedømmer. Menigheter.	B: 125.000
2) Internett Har driftet overgangen til ny versjon av nettportalen <u>www.kirken.no</u> , som et mer medlemsfokuseret nettsted, og ha styrket samarbeidet med bispedømmene og menighetene om synliggjøring av kirke og tro på nettet.	Avdelinger og prosjekt-sekretariater Sjømannskirken Nettleverandør	Menigheter Bispedømmer Kirvens medlemmer Offentlighet	B: 135 000
3) Mediekontakt Har bidratt til økt synliggjøring av Den norske kirkes mål og virksomhet gjennom pressetjeneste.	Andre avdelinger Mediene	Mediene Offentligheten	
4) Publikasjoner Har utgitt håndbøker, informasjonsblad og annet materiell til hjelp for bispedømmene og menighetene i deres virksomhet.	Andre avdelinger Menigheter Kirkelige fellesråd Bispedømmer Trykkerier	Abonnenter og andre kunder Menigheter Bispedømmer Offentligheter	B: 363 000 (trykk) B: 243 000 (porto)
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:	Samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Har gjort kommunikasjonsplattformens innhold kjent for alle ledd i kirkens organisasjon, også på samiske.	Andre avdelinger Bispedømmer Menigheter	Andre avdelinger. Bispedømmer. Menigheter.	

	<p>- Har evaluert informasjonstjenesten og kartlagt ressursbehov og arbeidsoppgaver for en nasjonal informasjonsenhet i Den norske kirke, blant annet når det gjelder ambisjonene for et nasjonalt nettsted.</p> <p>-Har laget en overordnet plan for utarbeidelse av kommunikasjonsstrategier på aktuelle områder for de sentralkirkelige råd på bakgrunn av kommunikasjonsplattformen og kirkens dagorden.</p> <p>Aktuelle strategiområder er mediestrategi, strategi for enkeltaker, profilingsstrategi og strategi for myndighetskontakt og lobbyvirksomhet.</p>	Esterne konsulenter	Menigheter.
2)	<p>2) - Har driftet overgang til ny versjon av netportalen.</p> <p>-Har styrket samarbeidet med bispedømmer om bruk av kirken.no</p> <p>-Har styrket samarbeidet med menighetene om felles basisstoff og design på lokale nettsider.</p> <p>-Har videreutviklet integrerte nettområder på kirken.no for prosjekter innen bl.a. trosopplæring, gudstjenesteliv, stat og kirke, og Den norske kirkes nord/sør informasjon (KUJ).</p> <p>-Har synliggjort valgsider for menigheter som har valg i 2007.</p> <p>-Har synliggjort åpne kirker på kirken.no</p>	<p>Avdelinger og prosjekt-sekretariater Sjømannskirken Nettleverandør</p>	<p>Ansatte og frivillige i kirken Kirvens medlemmer Offentligheten</p>
3)	<p>3) -Har presentert og distribuert kirkelige nyheter fra kirken sentralt løpende på kirken.no Han vært oppsøkende overfor mediene om saker på kirkens dagsorden og ved møter og arrangementer.</p>	<p>Andre avdelinger Mediene</p>	<p>Mediene Offentligheten</p>
4)	<p>4) Ha redigert, utgitt og distribuert Årbok for Den norske kirke 2007-utgave nr. 56</p> <p>-Ha redigert, utgitt og distribuert fire nummer av Kirkeaktuett - i ny design.</p> <p>Har koordinert produksjon, utgivelse og opptrykk av publikasjoner med ny design, ifølge utgivelsesplan.</p>	<p>Andre avdelinger Menigheter Kirkelige fellesråd Bispedømmer Trykkerier</p>	<p>Abonnenter og andre kunder Menigheter Bispedømmer Offentligheter</p>
Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010			
2008	<p>Bidra til implementering av kommunikasjonsstrategier på aktuelle områder.</p> <p>Bidra til at kommunikasjonsplattformen gjennomgås ved vedtak om ny strategiplan for Den norske kirke 2009-2012.</p>		
2009	<p>Bidra til implementering av kommunikasjonsstrategier på aktuelle områder.</p> <p>Arrangere nordisk konferanse for kommunikasjonsmedarbeidere i de nordiske folkekirkene.</p>		

10. ANSATTE – STILLINGER – FRIVILLIGE – UTDANNING

Hovedmål for feltet:	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Avklart den diakonale tjenestens plassering i forhold til den ordinerte tjeneste	Kirkelige fagforeninger, KA Kirkelig arbeidsgiver- og intereseorganisasjon, Bispemøtet, ansatte i Kirkerådet Eksterne ressurspersoner	Kirkerådet	
2) Evaluert godkjenningsordningen for personer uten cand. theol.grad.	Bispedømmeråd., evalueringsnemnda	Kirkemøtet	B: 15 000
3) Utredet spørsmålet om tilsetting av homofile partnere i vigslede stillinger			
4) Avklart spørsmål om godkjenning av utdanning av lavere grad	Trosopplæringen Studieinstitusjonene KA Kirkelig arbeidsgiver- og intereseorganisasjon		
5) Begynt arbeid med vurdering av nye typer utdanning som kvalifiserende til kantor (KM 7/04)	Studieinstitusjonene KA Kirkelig arbeidsgiver- og intereseorganisasjon, ansatte i Kirkerådet	Kirkerådet/Kirkemøtet	
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:	Samarbeidspartnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Arbeidet med den diakonale tjenesten - Etablert arbeidsgruppe - Utredet konsekvensene av å forstå diakontjenesten som en ordinert tjeneste, (KM sak 08/04)	Kirkelige fagforeninger, KA Kirkelig arbeidsgiver- og intereseorganisasjon, ansatte i Kirkerådet og eksterne	Kirkerådet	

- Behandling i Kirkerådet, deretter høring	ressurspersoner	
2) Godkjenningsordningen for personer uten cand. theol.grad. - Laget en evalueringssrapport - Drøftet rapporten i Evalueringsnemnda	Evalueringsnemnda, Bispedømmeråd,	Kirkemøtet
3) Homofilisaken - Gjennomgått tidligere vedtak i saken og utredet ulike forhold og konsekvenser ved tilsetting av homofile partnere i vigslede stillinger - Utgangspunktet er Lærenemndas uttalelse fra januar 2006 og samtalen om Lærenemndas uttalelse på KM2006. - Arbeidsgruppe i Kirkerådet med to biskoper, gen.sekr. i Mellomkirkelig råd og ledet av dir. Kirkerådet. Røsæg og Thelin fra sekretariatet er sekretærer. - Arbeidsgruppen har fremmet forslag til hvordan Kirkerådet/Kirkemøtet skal følge opp Lærenemndas uttalelse.	Bispemøte, ressurspersoner i KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon og bispedømmeadministrasjonene.	
4) Avklart spørsmål om godkjenning av utdanning på lavere grad - Utredet mulige stillingskategorier innen diakoni, undervisning og kirkemusikk - startet arbeidet med å utforme evt. kvalifikasjonskrav for stillinger		
Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010		
2008	Behandle spørsmålet om tilsetting av homofile partnere i vigslede stillinger på Kirkemøtet? Høring, Kirkerådssak og Kirkemøtesak: Den diakonale tjeneste og den ordinerte tjeneste på Kirkemøtet. Kirkemøtet: Fastsette tjenesteordninger for stillinger med utdanning av lavere grad Kirkemøtet: Behandle rapport om godkjenningsordning av personer uten cand.theol og evt gjøre endringer i regelverket.	
2009	Evt. følge opp liturgispørsmål knyttet til partnerskapslov/felles samlivslov. Evt. følge opp Kirkemøteets vedtak om den diakonale tjeneste og den diakonale tjeneste (KAN bli omfattende arbeid knyttet til utdanning, kvalifikasjonskrav, stillingsmønstre osv)	
2010	Evt. følge opp Kirkemøtevedtak om den diakonaltjeneste og den ordinerte tjeneste, se 2009.	

11. KIRKEORDNINGSSPØRSMÅL – KIRKENS ORGANISASJON OG LEDELSE

Hovedmål for feltet:	Samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Bidratt til en god kirkeordning og rettslig relasjon mellom stat og kirke	Regjeringen, Kultur- og kirkedepartementet, bispedømmeråd, menigheter, kirkelige arbeidsgiver- og arbeidstakerorg.	Regjeringen, Kirkemøtet	B: 75 000,- + midler fra prosjekt 102
2) Gjennom reformarbeid funnet frem til ordninger som setter Dnk bedre i stand til å utføre sitt oppdrag	Se over	Menighetsråd, Fellesråd, Bispedømmeråd, KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon, kirkelige fagforeninger	P: 1 200 000,- B: Avgjøres etter drøftinger med KA
3) Bidratt til gode planer for finansiering og vedlikehold av kirkebygg og sørget for en tjenlig bruk av kirken	Regjeringen, Kultur- og kirkedepartementet og Opplysningsvesents fond (OVF)	Regjeringen, Fellesråd	
4) Avklart kirkens rolle og ansvar mht. gravferdsforvaltningen	Regjeringen		B: 525 000,-
5) Fått en samlet, helhetlig og oversiktlig statistikk om Dnk på alle sentrale områder			B: 50 000,-
6) Videreutviklet kirkens medlemsregister			B: 200 000,-
7) Utviklet elektronisk kirkebok, i samarbeid med Kultur- og kirkedepartementet			

8) Evaluert Kirkemøtets forretningsorden		
9) Oppsummert forsøk med ny nominasjonsordning til biskop og ev føreslått endringer i nominasjonsordningen	Eksterne ressurspersoner, Kirkeforskning (KIFO), Kultur- og kirkedepartementet	Kultur- og kirkedepartementet og Kirkeradet.
10) Utarbeidet retningslinjer for sokneinndeling	KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon og bispedømme-Administrasjonene	Kirkeradet/Kirkemøtet
11) Begynt arbeidet med nye regler for valg til kirkerråd (Mellomkirkelig råd og Samisk kirkerråd)		
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:		
Samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) I nær kontakt med det offentlige fulgt opp arbeidet med stat – kirke-utredningen, utarbeidet forslag til særlov og kirkeordning. 2) Fulgt opp ”Samlet plan for reformarbeider” (KR 50/06) i forhold vedtatte målsettinger, innenfor finansiering, organisering, samordnet arbeidsgiveransvar, valgordninger, gjennom reformarbeid, forsøksordning, forsøksordninger og utredninger. 3) Gitt innspill til plan for finansiering av fredede og verneverdig kirker og øvrig vedlikehold av kirker, og kommunenes/statens ansvar. - Utarbeidet veileddning/retningslinjer for avhending av kirkebygg, jf Kirkemøtet 4) Utredet graverfordsforvaltningen relatert til kirkebygg, gravferdslitning, graverdsformer m.m. 5) Utarbeidet statistikk og rapport som viser utviklingen i Dnk til Kirkemøtet 2007 (tilstandsrapport) - Fulgt opp, videreutviklet og konkretisert samarbeidet med SSB og avtalene med Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) og Kirkeforskning (KIFO) - Forenkling og samordning av rapporteringen - Effektiv og tjenlig kobling av data relatert til soknekoder, organisasjonsnummer, Statens kartverk, GAB, og datakilder (medlemsregisteret, KOOSTRA (økonomi,		

6)	<p>Utviklet en langsiktig strategi for kirkelige sentralregister</p> <ul style="list-style-type: none"> - gjennomført en offentlig konkurranse om kirkens medlemsregister samt valgt leverandør for nytt register - urviklet tjenlige bruksfunksjonalitet for menighetene, inkl lokal registrering - koordinert adresseregister med medlemsregisteret - bidratt til Kartverkets utvikling av digitalt sokneregister ("Matrikkelen") 	
7)	<p>Urviklet elektronisk kirkebok, i samarbeid med Kultur- og kirkedepartementet</p> <ul style="list-style-type: none"> - gjennomført nødvendige pilotprosjekter - samordnet kirkebokføring og medlemsregistrering 	
	Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010	
2008	<p>Arbeide for å øke oppslutningen om kirkelige valg.</p> <p>Kirkelige registre: Forenkle arbeidet med det kirkelige datamaterialet ved at materialet struktureres og sammenkobles. Når løsningen er ferdigstilt legges det legges vekt på å øke kvaliteten på IKT-tjenester (rutiner, utskrifter). Samlet plan for kirkelig reformarbeid går ut 2008. Følge opp omstillingssarbeid og forsøk, for eksempel "Samisk menighet i sør-samisk området" (fler-årig prosjekt.)</p>	
2009	<p>Arbeide for å øke oppslutningen om kirkelige valg. Oppsummere forsøk med sammenslåtte menighetsråd og annet forsøks- og omstillingssarbeid. Videre arbeid med stat-kirke, avhengig av Stortingets vedtak (kirkelov/kirkeordning?). Arbeide videre med kirkens organisasjonsstruktur.</p> <p>Kirkelige registre: Forbedre oversikten over kirken ved å gjøre datamaterialet (strategi, prosesser, ressurser med mer) bedre tilgjengelig for aktuelle (potensielle) brukergrupper. Det tilrettelegges bedre for historiske data i registerne og statistikken gjennomgås på nytt med hensyn på målrettethet, struktur og integritet. Slik kan arbeidet i kirken letttere målrettes og effektiviseres uten at arbeidsbelastningen øker.</p>	
2010	<p>Kirkelige registre: Utforming av strategi for håndtering og bruk av kirkens data. Ytterligere strømlinjeformning og kvalitetsheving av systemet for å tilrettelegge bedre for kirkens arbeid. Videre arbeid med stat-kirke (kirkelov/kirkeordning). Arbeide videre med kirkens organisasjonsstruktur.</p>	

12. KIRKENS ØKONOMI

Hovedmål for feltet:	Samarbeids-	Målgruppe	P/B/E +

	partnerne	Sum
1) Utredet kirkens finansiering, som oppfølging av Stat - kirke-saken	KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon, Kultur- og kirkedepartementet, Opplysningsvesens fond (OVF), Norges kr. råd og kirkelige fagorganisasjoner	Kirkerådet/Kirkemøtet og Regjeringen
2) Utarbeidet budsjettforslag for 2008 på den helhetskirkelige økonomien		
3) Utarbeidet budsjettforslag for 2008 for Kirkerådets virksomhet		
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:		
	Samarbeids- partnere	P/B/E + Sum
1) Bedret grunnlagsmaterialet om statens og kommunenes økonomiske forpliktelser overfor kirken. Leiet inn konsulenter til å forestå en nødvendig utredning også knyttet til maktfordeling og fordelingsprinsipper internt i kirken mht. kirkens økonomi. Fortsatt arbeidet mot de politiske miljøene både mht. OV og hvordan en aktivt støttende stat finansierer trossamfunn.		
2)		
3)		
Videre planer og målsettinger for feitet i perioden 2008, 2009 og 2010		
2008	Arbeide videre med fordelingskriterier internt og finansieringsordning generelt for Dnk.	
2009		
2010		

13. ORGANISERING OG ADMINISTRASJON

Hovedmål for feltet:	Samarbeids-partnere	Målgruppe	P/B/E + Sum
1) Utviklet senior-/livsfasepolitikk for Kirkerådet			
2) Evaluert Kirkerådets organisasjon og tilpassé organisasjonen til nye krav			
3) Oppfølging av Rambøl-rapporten og utviklet en IT-strategi for Kirkerådet			
4) Utredet og implementert mottaket og servicenivået for gjester til Kirkens Hus			
5) Tilpasset rutiner og utviklet organisasjonen til de nye administrative systemene som er implementert i 2005/2006.			
6) Utviklet en ny planprosess med integrert budsjettplanlegging			
Gjennomføring av hovedmålene i 2007:			
1) Nedsatt en partssammensatt arbeidsgruppe for å lage forslag til en ny senior-/livsfasepolitikk.			
2) Evaluert, forberedt og forhandlet frem en ny organisasjonsplan med tjenestemannsorganisasjonene.			
3) I samarbeid med Kultur- og kirkedepartementet lagt en ny IT-strategi for kirken.			
4) Drøftet med øvrige brukere i Kirkens Hus for å fremme forslag til hvordan gjester kan føle seg velkommen og godt ivaretatt ved besøk i Kirkens Hus.			
5) Fulgt opp med kursing og rutinetilpasninger slik at de nye systemene kan gi nødvendig rasjonaliseringsevinster.			
6) Arbeidet frem en bedre samordning av plan- og budsjettprosess.			
Videre planer og målsettinger for feltet i perioden 2008, 2009 og 2010			
2008	Lage et opplegg for kompetansekartlegging og -planlegging.		
2009			